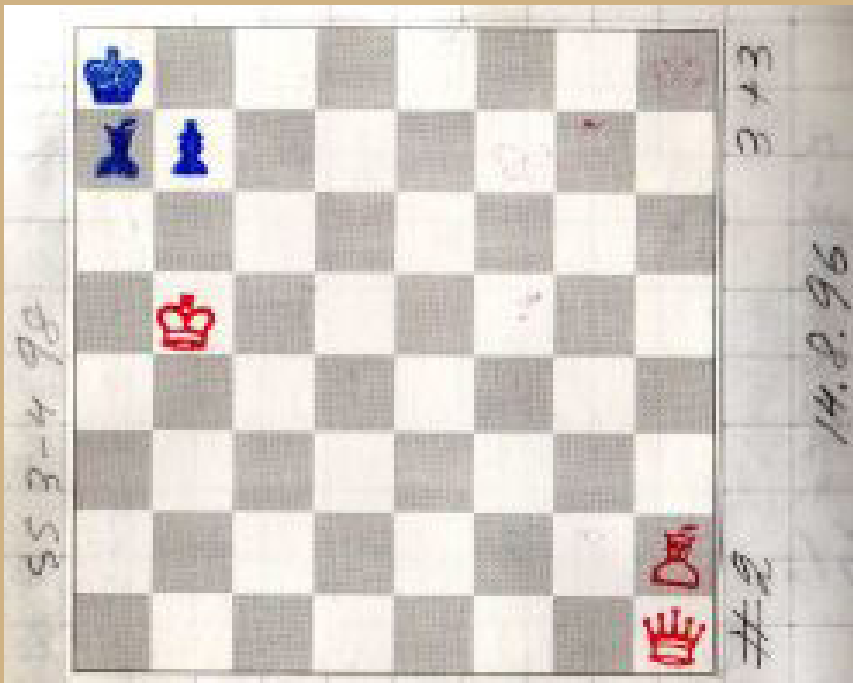

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 2 / 2018 5.7.2018

Kauko Väisänen
Suomen Shakki 3–4/1998

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen,
Eetinkuja 3 N 56, 02360 Espoo, e-mail:
jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Harry Fougiaxis, Hannu Harkola, Janne Syväniemi, Henry Tanner, Kari Valtonen

Taitto / Layout: Harkola, Syväniemi

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy,
Helsinki 2018

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2018: 28 EUR

Subscription fee abroad 2018: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 8 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Ongelmia ja niiden ratkaisemista eri tahoilla	55
Tuomio / Award: <i>Tehtäväniekka</i> 2015–2016, a#n / h#n	56
Tuomio / Award: <i>Tehtäväniekka</i> 2012–2013, satutehtävät / fairy	60
Kevätpäivät 2018	64
Kauko Väisänen in memoriam	65
Virgil Nestorescu in memoriam	66
Menestyneitä suomalaistehtäviä 13	67
Laadintamaaottelu Suomi – Hollanti	69
Paha pähkinä 77	69
Albiino ja pickaninny – osa 1	70
Albiinosta	78
6. Azemmour TT	79
Lauttasaarelainen shakkitoiminta 70 vuotta JT	79
Ensipainokset	80
Pál Benkő 90 JT	81
43. Shakkiolympialaisten laadinta- kilpailu	91
Summary	92

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56,
02360 Espoo, e-mail: jorma_paavilainen@
hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsin-
ki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93,
17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042,
e-mail: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2018: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Juha Rönönmäen, Ylioppilankatu 9 C 18,
33720 Tampere, Puh. 050 406 1024
e-mail: jronnman@gmail.com

Satakunnan osasto:

Veikko Valo,
Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori,
e-mail: psy@dlc.fi

Vaasan osasto:

Seppo Praski,
Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-
ta, Kunnintie 56, 15560 Nastola

Lisää kannesta sivulla 65. / *More
about the cover on page 65.*

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen
3.9.2018 mennessä.

Ongelmia ja niiden ratkaisemista eri tahoilla

Edellisen lehden pääkirjoitus keskittyi ratkaisemisen EM-kilpailuun, jonka piti toteutua monen mutkan jälkeen toukokuussa Venäjän Sotšissa. Ilmeisesti näin ei tapahtunut, vaikka virallista ilmoitusta asiasta ei ole tehty. Ainakaan siellä, missä tietoa luulisi olevan, eli kansainvälisen tehtäväshakkiliiton sivuilla, ei asiasta kerrota. Toteutuuko EM-kilpailu tänä vuonna lainkaan? Tällä hetkellä vastaus ei ole myöntävä, mutta varmaa tietoa ei vielääkään ole. Ennustaminen on tunnetusti vaikeaa, etenkin tulevaisuuden ennustaminen.

Suunnittelun ja perinteisen tapahtuman peruuntuminen on tietysti menetys, josta on syytä ottaa jatkossa oppia. Tämän vuoden tehtäväkongressi on onneksi osavissa käsissä. Syyskuun ensimmäiseksi viikoksi muutaman suomalaisen ja monen ulkomaisen tehtäväniekkan kalenteriin on merkitty Makedonia ja kaupunki nimeltä Ohrid. Ohridin alue on kaksinkertaisesti UNESCO:n maailmanperintökohde, sekä luontonsa että historiansa vuoksi. Maailmanperintökohteita on tätä kirjoitettaessa 1083, joista Ohridin tapaan listalla kahdesta syystä olevia alueita on vain 35.

Suomesta Ohridin kongressiin on ilmoitautunut seitsemän henkeä. Ohjelmassa ovat laadinta- ja ratkaisukilpailut, kokoukset, esitelmät, vanhojen sekä uusien ystävien tapaaminen – monta hyvää syytä matkaan. Osa laadintakilpailuista on jo julistettu internetissä ja moniin niistä voi osallistua, vaikka ei kongressiin pääsisikään. Kannattaa seurata internetin kongressisivua, sieltä löytyvät tuoreimmat tiedot.

Yhdistyksemme kevätpäivät pidettiin 7.–8. huhtikuuta Kokemäellä, viime vuosilta tutussa paikassa ja tuttuun tyyliin. Laadintakilpailu, esitelmät ja vapaata keskustelua aiheesta jos toisesta, ratkaisemista ja rentoa yhdessäoloa. Laajempi kuvaus tapahtumasta on edempänä.

Muuta lehden sisältöä ovat Kari Valtosen tutkielma albiinosta, joka saa myöhemmin jatkoa mustan sotilaspojasta eli pickaninnystä. Suositeltavaa luettavaa kaikille, melkein vauvasta ainakin vaariin. Monisiirtoiset apumatit vuosilta 2015–2016 sekä satutehtävät vuosilta 2012–2013 on tuomittu, onnittelut sijoittuneille, kiitokset kaikille laatijoille sekä tietysti tuomareille! Neal Turner on jälleen valinnut Pahan Pähkinän sekä tehnyt koosteen viime aikoina menestyneistä suomalaislaattijoiden tehtävistä. Tällä kerralla mukana on myös koosteen tekijän I. palkinnon voittanut tehtävä korkeatasoisesta tehtävälehddestä *The Problemist*. Onnittelut!

Viime lehteen ehti jo lyhyt suru-uutinen Kauko Väisäsen poismenosta 84-vuotiaana. Muistokirjoitus Kaukosta on tässä lehdessä. Elämät päättyvät, mutta laaditut tehtävät jäävät jälkeen.

Suomi-Hollanti -ottelun apumattiteemaan on tehty tarkennuksia, niistä edempänä. Laadinta-aika päättyy syksyllä, joten viimeistään nyt on syytä ottaa välineet esille.

Muistutus: ensipainosastoon mahtuu jatkossakin suomalaistehtäviä... Tehtäväsi ei tarvitse olla kuolematon taideteos, vaikka ei sitäkään puutteeksi lueta.

Hyvää tehtäväkesää,
Jorma Paavilainen

Tuomio / Award: Tehtäväniekka 2015–2016, a#n / h#n

Haluan kiittää Harry Fougiasia ja Suomen tehtäväniekkoja luottamuksesta, kun sain tuomittavakseni vuosien 2015–2016 pitkät apumatit.

Apumattitoimittajalta saamassani listassa oli tuomittavana 46 tehtävää. On harmi, että tehtävien yleistaso oli mielestäni korkeintaan tyydyttävä, sillä Tehtäväniekka-lehden toimituskunta saa aikaan loistavia julkaisuja.

Yleensä tuomioitani alussa mainitaan tehtävät, jotka eivät päässeet mukaan tuomioon, sekä syyt tähän. Mutta kun luen uudelleen vanhoja tuomioitani, minusta usein tuntuu, että tällainen tapa vie huomiota tehtävistä, jotka päättyvät tuomioon. Joten tällä kertaa päätin tulla toimeen ilman tätä epäsuosittua osiota!

Tässä on tuomioni:

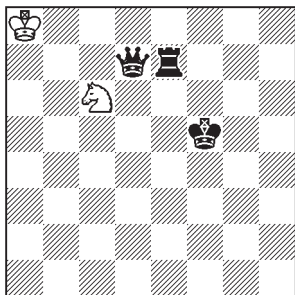
I wish to thank Harry Fougias as well as the Finnish chess problem society for entrusting me with the judgment of the longer helpmates of the period 2015–2016.

According to the list I received from the helpmate editor there were 46 problems to consider. It is a pity that, in my view, the general level was no better than satisfactory since the editorial team of Tehtäväniekka provides an excellent publication.

Usually my awards start with a number of problems that did not enter the award and some explanation therefore. But rereading my own old awards I keep having the feeling that this manner detracts attention from the actually awarded problems. So this time I decided to do without this anyway unpopular section!

Here is my award:

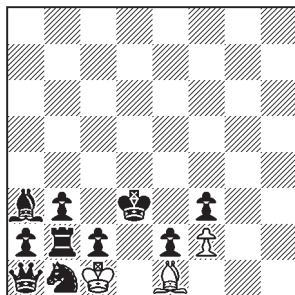
Dmitri Turevski 1. kunniamaininta / 1st Hon. Mention

a#5½*

2+3

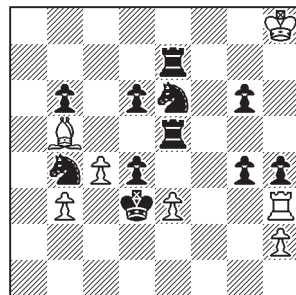
Wilfried Neef 2. kunniamaininta / 2nd Hon. Mention

a#6

3+10

Christopher Jones 3. kunniamaininta / 3rd Hon. Mention

a#3½

2.1.1...

7+11

1. kum. / 1st HM: D. Turevski (RUS) (4329, 4/2015)

1.Ke6 Ra7 2.De8+ Rc8 3.Kd7 Kb8 4.Kd8 Ra7 5.Td7 Rc6#; 1.- Ra5 2.Ke6 Rb7 3.De8+ Ka7 4.Kd7 Ra5 5.Kd8+ Kb8 6.Td7 Rc6#.

Vaihdelmassa esiintyy kaksisiirtoinen paluu ja katkosiirto perärivillä. Ratkaisussa täytyy tarvittavan valkean tempon takia

katkaista 7. rivi, ja kuten asiaan kuuluu, näemme jälleen pitkän paluun! Ei edes koko mustan siirtosarjan toistuminen voi estää sitä, että tämä Tanagra on hyvin mieleen jäävä.

Two-step switchback with shut-off of the 8th rank in the setplay. Because of the needed white tempo, in the solution a closing

of the 7th rank is needed. Very suitably we see another extended switchback! Not even the repetition of the complete black move sequence can prevent that this *Tanagra* is very memorable.

2. kum. / 2nd HM: W. Neef (GER) (4330, 4/2015)

1.Lb4 Lxb4 2.Kc4 Le1 3.Rc3+ Kd2 4.Kb4 Kd3 5.Ka3 Kc4 6.Ra4 Lb4#

Kniest, jossa ”Kniest-uhraus” toteutuu mK:n reitillä kohti mattiruutua (*Annäherungskniest*), mitä seuraa täydellinen valko-musta intialainen. On hieman ärsyttävää, että myös vK ylittää tämän intialaislinjan – kaikesta huolimatta tehtävä on teemaltaan hyvin mielenkiintoinen.

Kniest with the ”Kniest sacrifice” on bK’s route to the mating square (Annäherungskniest) followed by complete white-black Indian. It is a bit irritating that the wK crosses the Indian line – nevertheless this is a thematically very interesting problem.

3. kum. / 3rd HM: C. Jones (GBR) (4383, 2/2016)

1.- exd4+ 2.Kxd4 c5 3.Kxc5 Lc6 4.Rd4 Tc3# ; 1.- e4+ 2.Kxe4 Tc3 3.Rd5 cxd5 4.Kxd5 Lc6#

Tässä monipuolisessa tehtäväaiheiden sekoituksessa on mielestäni todella kiinnostavaa se, miten valkeat sotilaat vaihtavat vastavuoroisesti lyöviä ja ei-lyöviä siirtojaan. Tämä oli minulle hyvin vaikea pätkinä ratkaistavaksi!

Convolved melange of problem motifs; in my view a really interesting element is the reciprocal change move/capture in the play of the two white pawns. For me this was a very hard nut as to solving!

Erikoiskum. / Special HM: H. Tanner (FIN) (s. 63, 2/2015)

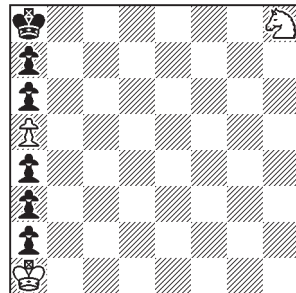
1.- Rf7 2.Kb7 Rd6+ 3.Kc6 Rc4 4.Kb5 Rxa3+ 5.Kxa5 Kb2 6.a1T Kc2 7.Tb1 Kc3 8.Tb5 Rc4#

Hyvin harvoin näkee vuosikilpailussa yhtä paljon omistustehtäviä – ehkä tämä on Suomen tehtäväniekkojen hieno perinne? Tämä on näistä tehtävistä kaikkein vaikuttavin, koska siinä esiintyy epätavallinen yhdistelmä erilaisia ”omistuselementtejä”. Nappulapylväs a-linjalla symboloi I:tä, vR symboloi S:ää, ja tietysti tehtävän pituus, 7,5 siirtoa, yhdistyy 75:nteen syntymäpäivään: Ilkka Sarén 75! Tehtävä olisi varmasti ollut haaste ratkaisijoille (yllättävine tempoineen ja täsmällisesti määräytyvine siirtoineen), jos ratkaisu olisi julkaistu jossain muualla lehdessä...

Very rarely one sees so many dedication problems in an informal tournament – maybe a good Suomen Tehtäväniekat tradition? This problem is the most striking example because of the unusual combination of different ”dedication elements”. We see a piece column on the a-line (symbolizing ”I”), a wS (symbolizing ”S”) and of course the length 7.5 (connected with the 75th birthday): Ilkka Sarén 75! This surely would have been a solving challenge (with its surprising tempo and the exactly determined moves) in case of publishing the solution elsewhere in the magazine...

Henry Tanner

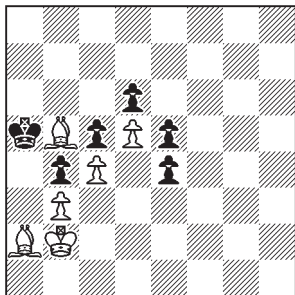
**Omistus / Dedicated to Ilkka Sarén 75 v.
Erikoiskunniamaininta /
Special Hon. Mention**

a#7½

3+6

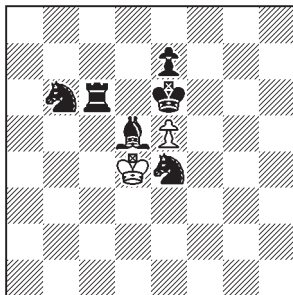
Henry Tanner
Omistus / Dedicated to
Leo Lahdenmäki 75 v.
Kiitosmaininta /
Commendation

a#7½

6+6

Jorma Pitkänen
Kiitosmaininta /
Commendation

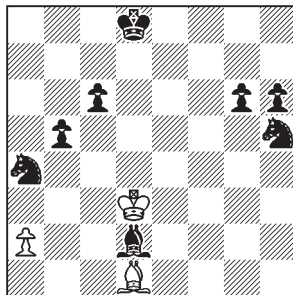

a#4

3.1.1...

2+6

Christer Jonsson
Kiitosmaininta /
Commendation

a#5

2.1.1...

3+8

Kim. / Comm.: H. Tanner (FIN) (s. 11, 1/2015)

1.- Ld7 2.e3 Lh3 3.e2 Lf1 4.exf1R Lb1
 5.Rd2 Lf5 6.Rxb3 Lc8 7.Ka4 La6 8.Ra5 Lb5#

Toinen hyvin viehättävä omistustehtävä. On paradoksi, että uhrausnappulaksi f1:een täytyy valita se lähetti, joka jo sijaitsee oikein...

Another very neat dedication. Paradoxically, for the sacrifice on f1 you have to choose the bishop that actually stands right...

Kim. / Comm.: J. Pitkänen (FIN) (4261, 2/2015)

1.Kf5 e6 2.Rd7 exd7 3.Tf6 d8D 4.Ke6 Dxd5# ; 1.Rf6 exf6 2.Kd6 fxe7 3.Le6 e8D 4.Ld7 De5# ; 1.Rd6 exd6 2.Rc8 d7 3.Kd6 dxc8D 4.e6 Dd8#

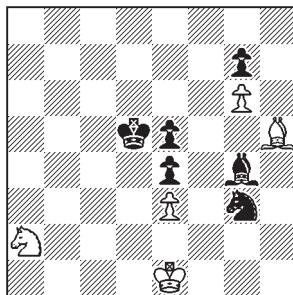
Valkean sotilaan siirrot on toteutettu kauniisti. Kd6-siirron toistuminen on pieni puute.

Neat arrangement of wP-play. The repeated move Kd6 is a slight flaw.

Kim. / Comm.: C. Jonsson (SWE) (4264, 2/2015)

1.Kc7 Lxa4 2.Kb6 Ld1 3.Ka5 Kc2 4.Ka4 a3 5.La5 Kb2# ; 1.Kc7 Lxh5 2.Kf6 Ld1 3.Kg5 Ke2 4.Kh5 Kf3 5.Lg5 Kg3#

Christer Jonsson
Kiitosmaininta /
Commendation

a#3½

2.1.1...

5+6

Kniest ja intialainen laudan vastakkaisilla reunoilla. Yksinkertainen mutta selkeä idea.

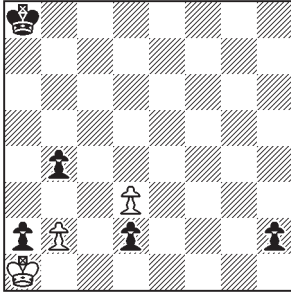
Kniests and Indians at opposite edges of the board. A simple but clear-cut idea.

Kim. / Comm.: C. Jonsson (SWE) (4328, 4/2015)

1.- Rcl 2.Lf5 Rd3 3.exd3 Kf2 4.Ke4 Lf3# ; 1.- Lxg4 2.Rf5 Lf3 3.exf3 Kd2 4.Ke4 Rc3#

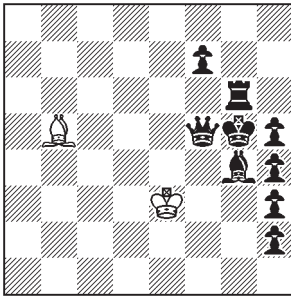
Tehtävässä yhdistyvät Zilahi ja uhraukset (lyönnittömin uhraussiiroin), jotta ms pääsee siirtymään. Rujo lyönti g4:ssä häiritsee

Jorma Pitkänen
versio: **Harri Hurme**
Kiitosmaininta /
Commendation

a#6 2.1.1... 3+5

Georgios Voulgaris
Kiitosmaininta /
Commendation

a#5 2+9

Tehtävällat

jatkuvat kesälläkin Helsingissä Shakkiareenalalla, Hiomotie 10, parillisten viikkojen keskiviikkoina klo 18.30 alkaen.

hieman muutoin hyvää vaikutelmaa. Yllättävää kyllä en pystynyt löytämään tehtävälle edeltäjää.

Combination of Zilahi and capture-free sacrifices to enable moves of a black pawn. The rude capture on g4 affects a little the otherwise good impression. Astonishingly I was not able to find an anticipation.

Kim. / Comm.: J. Pitkänen, versio Harri Hurme (FIN)
(4386v s. 101, 2/2016)

1.h1L d4 2.Lc6 d5 3.d1R dxc6 4.Rxb2 Kxb2 5.a1T c7 6.Ta7 c8D# ; 1.d1L d4 2.h1T d5 3.Th7 d6 4.Ta7 d7 5.Lg4 d8D+ 6.Lc8 Dxc8#

Maistuva korotuscocktail.
A tasty promotion cocktail.

Kim. / Comm.: G. Voulgaris (GRE) (4440, 4/2016)

1.Db1 Le2 2.Lf5 Lxh5 3.Th6 Le2 4.Lg6 Kf3 5.Kh5 Kf4#
Mustan 1. siirto, jossa mD siirtyy syrjään, määrittelee myöhemmän kriittisen siirron pituuden. Hyvä tehtävä, jossa tutut elementit on esitetty kauniisti.

The hideaway in B1 determines the length of the later following critical move. Good problem with known elements nicely arranged.

Haluan kiittää Rolf Wiehagenia arvokkaasta avusta tämän tuomion kirjoittamisessa.

I wish to thank Rolf Wiehagen for the valuable help in preparing this award.

Berliinissä, maaliskuussa 2018 /
Berlin, March 2018

Eckart Kummer

Suomennos: Henry Tanner

Mahdolliset huomautukset tuomioon on lähetettävä kolmen kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä Neal Turnerille (nealturnerfinland@hotmail.com).

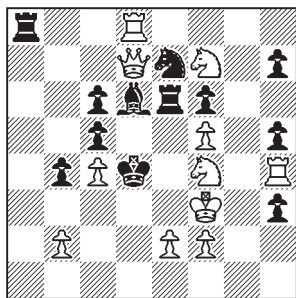
Any claims should be addressed to Neal Turner (nealturnerfinland@hotmail.com) no later than 3 months after the date shown on the cover.

Kilpailuun ei koskaan nimetty tuomaria. Mukana oli 139 tehtävää; 26 retroa on arvioitava erikseen. Taso on vaatimaton; mukana on turhan monta tietokoneen tietokoneelle esittämää asemaa, joissa en näe shakkitehtävän sisältöä. Löysin eriskummallisesti enemmän kunnia- kuin kiitosmainintoja.

A judge was never nominated for the tourney. There were 139 problems; the 26 retros have to be considered separately. The level is modest; there are rather a lot of positions from computer to computer, where I cannot find problem chess content. In a bizarre burst of judging I found more hon. mentions than commends.

Manfred Rittirsch

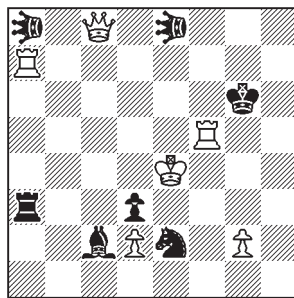
Palkinto / Prize

ai#2 Take&Make 11+12
b) mRe6

Julia Vysotska

1. kunniamaininta / 1st honourable mention

ai#3 2.1.1... 6+7
kengurut/kangaroos a8 e8

Palkinto / Prize 4035 (=3822v) Manfred Rittirsch

Nähdäkseni ainoa moderneja satumotiiveja esittävä teos ja siksi kärkeen heikkouksista huolimatta, muun muassa asema on epämiellyttävä ja V1-lyönnit melko teknisiä. (1.Dg10 hxg10 kelpaisi myös. Lyöntiin vaikuttavissa satuehdoissa pidän kaikkia tarpeettomia lyönnejä selvinä heikkouksina.)

The only work with modern fairy motifs, as far as I can see, and therefore top placement despite the flaws, e.g. the position is unpleasant and the captures on W1 rather technical. (1.Qg10 hxg10 would also work. When the condition affects captures I consider all unnecessary captures to be clear weaknesses.)

Composer: 2x transportation of pawns to squares below the mating squares in order to prohibit capture of mating piece, each

time introduced by another transportation. 2x transportation of mating pawn, each time introduced by transportation of battery front piece. Reciprocal change of functions Q/R. Reciprocal change of type of piece captured in W1/W2.

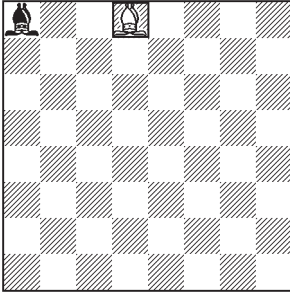
- a) 1.Dxe7 [Dg6] hxg6 [sg3] 2.Rxe6 [Re5]+ fxe5 [sg4]# (3.Txg4??)
- b) 1.Txa8 [Ta3] bxa3 [se3] 2.Rxe6 [Rg5]+fxg5 [se4]# (3.Txe4??)

1. kunniamaininta / 1st Honourable mention 3815 Julia Vysotska

Kenguruspesifit mallimatit: uhrautumaton hylkii ruutuaan korjannutta valkeaa tornia. Vain kulloinkin yksi valkea sotilas ja f7/f5-ruutu estävät puhumasta apuitsemattyyppisestä ideaalimatista (ennen mustan mattisiirtoa). Lukeudun niihin, joiden mielestä apuitsepele ei kuuluisi saturyhmään,

Henry Tanner

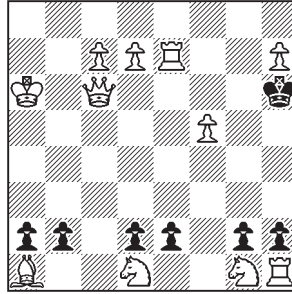
2. kunniamaininta /
2nd honourable mention

si#8 1+1
kameleontti/*Chameleon* d8
kuninkaalliset/*royals* a8, d8
vartiosotilasshakki/*sentinelles*

Unto Heinonen

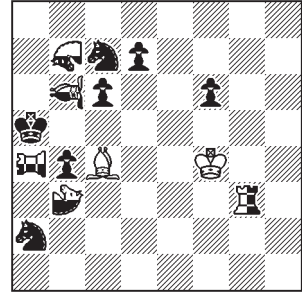
3. kunniamaininta /
3rd honourable mention

sa#9 antikirke 11+7

Julia Vysotska

4. kunniamaininta /
4th honourable mention

a#3 0.2.1.1... 2+7+5
neutraalit pao a4, vao b6,
mao b7, moa b3

mutta sillä ei ole enempää merkitystä.

Kangaroo specific model mates: the non-sacrificed one repels the white rook which corrected its square. Just one white pawn each time and the f7/f5-square prohibit talk of a helpselfmate specific ideal mate (before black's mating move). I belong to those who don't consider helpselfplay fairy chess, but that's neither here nor there.

1.Td5 KAf3 2.gxf3 Ta6 3.De6+ Txe6#
1.Te5 KAe3 2.dxe3 La4 3.Dc6+ Lxc6#

2. kunniamaininta / 2nd Honourable mention 4002 Henry Tanner

Pienet ihmeet saakoot korkean sijansa. Tämä on täysin ratkaistavissa, on selvä että valkealle on jätävä kuninkaallinen torni.

May small miracles have their exalted place. This is fully solvable, obviously White must be left with a royal rook.

1.Lh4T 2.Th6D(sh4) 3.Dg7R(sh6)
4.Re8L(sg7) 5.g8D 6.Dg5R 7.Lh5T
8.Rf3L(sg5)+ Lxf3#

3. kunniamaininta / 3rd Honourable mention 3851 Unto Heinonen

Ammattitaitoinen mutta melko väritön seitsemän korotusta. Loppuaseman ratsut

ovat hauskat, mutta alkuasema kertoo niistä paljon; korotusruutujärjestys on jotenkin miellyttävä.

Workmanlike but quite colourless seven promotions. The knights are funny at the end but the diagram gives them away. The order of the squares where to promote is pleasing.

1.bxa1D(Dd8) 2.a1L 3.Lf6 4.exd1R(Rg8)
5.d1L 6.Lh5 7.hxg1R(Rb8) 8.g1T 9.Tg5
cxd8L(Lc1)=

4. kunniamaininta / 4th Honourable mention 3844 Julia Vysotska

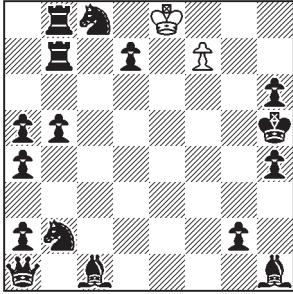
Valkea rakentaa kaksoisshakkia neutraalista patterista tuomalla lyöntiobjektin, musta tukkii samalla itsekiinnittyen. Patterin etunappula on kiinalainen, jottei sitä voi siirtää takaisin. V1 on tyhjä, geometria sallisi esim. nDh8-d8/a1.

While White prepares a double check from a neutral battery by bringing a stone to capture, black selfblocks with a simultaneous selfpin. The front piece is Chinese so that it cannot come back. W1 is empty, geometry would allow e.g. nQh8-d8/a1.

1.- nTg1 2.Ra8 nTa1 3.Rxb6 nPxa1#
1.- nTg8 2.Rc3 nTd8 3.Rxa4 nVxd8#

Unto Heinonen

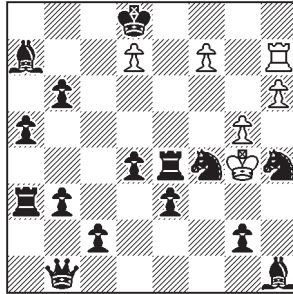
5. kunniamaininta /
5th honourable mention

s#35 vMax 2+16

Unto Heinonen

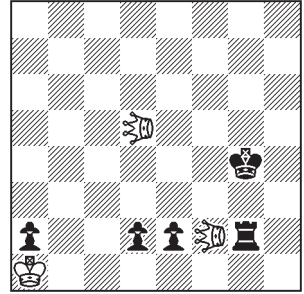
6. kunniamaininta /
6th honourable mention

si#27 vMax 6+15

Kenneth Solja

kiitosmaininta /
commendation

a#3 2.1.1... 3+5
varpuset / sparrows d5,f2
Kirke Parrain

5. kunniamaininta / 5th Honourable mention 4001 Unto Heinonen

1.Kd8 2.f8R 3.Rg6 5.Rxc8 6.Ke7 8.Rxd7
9.Kf6 10.Rxb8 12.Rxa5 14.Rxb2 18.Kb4
19.Rxa4 21.Rxb5 22.Ka5 24.Rxa2 26.Kxb7
27.Rxc1 30.Rxg2 31.Kc6 34.Kf5 35.Rf4#

6. kunniamaininta / 6th Honourable mention 4033 Unto Heinonen

1.Tg7 3.h8R 5.Rxh4 6.Rg6 7.Rxf4 8.Kf3
9.Rxg2 10.Ke2 11.Rxe3 12.Kd3 13.Rxc2
14.Kc4 15.Rxd4 16.Kb5 17.Rxb3 18.Ka6
19.Rxa5 20.Kb7 22.Rxb6 23.Ka8 25.Rxa7
26.f8R 27.Re6+ Txex6#

Molemmissa on tuttua tekniikkaa kuninkaansiirron saamiseksi pidemmäksi. Jälkimmäinen on yhteneväisempi ja siinä on enemmän ratsunkiinnityksiä, yhdeksän, mutta ensimmäisessä pidän tapahtumien yllätyksellisyydestä – alkaen jo ensimmäisestä siirrosta. Miksi esim. Tb8 tai sa4 lyödään? Kuninkaan täytyy päästä vaihtamaan ruutuväriä.

Both show well known techniques to make the king's move longer. The latter has more unity and selfpins of the knight, but I like the surprises in the first one – starting with the first move. Why are e.g. the Rb8 or pa4 captured? The king needs to change the square colour.

Kiitosmaininnat ilman järjestystä / commendations without ranking:

3842 Kenneth Solja

On ehkä anakronistista sijoittaa tämä, mutta tekee mieli kiinnittää huomio siihen kuinka varpuset suojaavat toisensa, mutta vain koska muut nappulat ovat sopivasti. Toistomatit eivät ole malleja, ensimmäisessä ratkaisussa msg3 tarvitaan g4:n ja f4:n suojaukseen, ei g3:n tukintaan... Ja toinen Kxa2 on tempo.

It's possibly anachronistic to place this, but I'd like to mention how the sparrows protect each other, but only because the other men stand where they do. And there are no models, e.g. in the first solution the bpg3 is not needed to block but to help protect g4 & f4... The second Kxa2 is tempo.

1.d1R Vxe2 2.Rxf2(+msg3) Kxa2(+vVf3)
3.Kxf3 Ve3(+vVf4)#

1.Re3 Vxe3 2.Kf4(+mRd3) Kxa2 3.Kxe3 Vf3(+vVe4)#

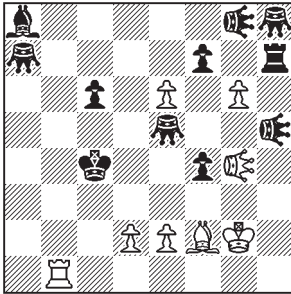
4031 Unto Heinonen

Pickaninny toteutukseen on käytetty motivaatioita laidasta laitaan, mutta sijoittamme taktisen kekseliäisyyden ansiosta.

The motivations to realize the pickaninny

Unto Heinonen

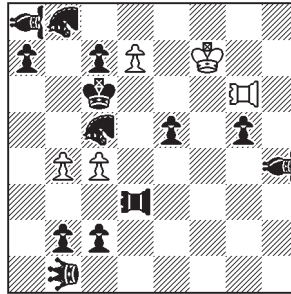
kiitosmaininta /
commendation

a#2 4.1.1.1 8+11
heinäsirkat/grasshoppers a7,
e5, h8, kulkusirkat/locusts
g4, g8, h5

Unto Heinonen

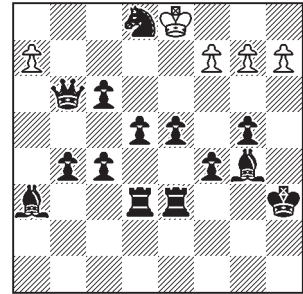
kiitosmaininta /
commendation

a#2 4.1.1.1 5+13
kiinalainen shakki /
Chinese chess

Unto Heinonen

kiitosmaininta /
commendation

si=19 vMax 5+14

are various, but let's give an award because of tactical ingenuity.

- 1.fx6 KSxe6-d7 2.Hd4 KSxd4-d3#
- 1.f6 Kf3 2.KSxe6-d5 KSxf4-e4#
- 1.f5 e7 2.Tf7 KSxf5-e6
- 1.fxg6 KSxg6-g7 2.Hg1 KSxe5-d4#

On the surface it takes care of the move order.

- 1.h8R 3.Rxe5 5.Kd6 6.Rxc6 7.Lxa8
- 10.Lxc4 11.La2 12.Lxd5 13.f8T 14.Txf4
- 15.Txb4 16.g8D 17.Dxg5 18.Dxd8 19.Dh4+ Kxh4=

4063 Unto Heinonen

Katso edellinen. Nyt matit tulevat antipatterilla samalla takanappulalla, joten mustan järjestelyt ovat jossain määrin koherentimpia. Mao-muunnelmä on taitava.

See previous problem. Here we have antibattery mates with the same rear piece, so black's arrangements are somewhat more coherent. A skilful mao variation.

- 1.Me4 d8M+ 2.Pd7 Ke6#
- 1.Kd6 d8V 2.Mcd7 Vf6#
- 1.Kb6 d8P 2.Mb7 Pdd7#
- 1.Vb7 d8L 2.Md7 Lf6#

4101 Unto Heinonen

Lienenköhän ennen nähnyt maksimummeria, jossa ehto näyttää vaikuttavan näin vähän? Siirtojärjestyksen se hoitaa pinta-tasolla.

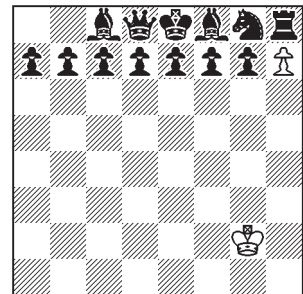
I wonder whether I've seen a maximummer with so little seeming maxi restraints?

4110 Henry Tanner

Tämä on erikoiskiitosmaininta sekste-tille 4108–4113. Kussakin on omat jujunsa, jotka pitää ennakoida, olisipa tässä 4.- Kh3 yksipäämääräinen loppushakin valmistelu. Sisältääkö kaksostus kolme muutosta, mak-

Henry Tanner

kiitosmaininta /
commendation

a#8½ maxmax 2+13
b) vKg2→a3 a#9½

simummerissa eriruuuväriäinen kuningas olisi eri nappula?!

This is a special commendation to the sextet 4108–4113. Each has its own tricks to be noticed in advance, here if only 4.- Kh3 was pure in aim, setting up the final check. Are there three changes in the twinning, are kings on different colour different pieces in a maximummer?!

a) 1.- hxg8D 2.Th1 Kxh1 3.a5 Kg2 4.b5 Kh3 5.La6 Dh7 6.Da8 Db1 7.Dh1+ Dxh1 8.Lc8 Da8 9.d5+ Dxc8#

b) 1.- hxg8T 2.Th1 Kb2 3.Tal Kxa1 4.a5 Kb2 5.c5 Kal 6.Db6 Tgx7 7.Dh6 Tgl 8.Dcl+ Txc1 9.Lh6 Th1 10.Lc1 Th8#.

Joose Norri

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä kolmen kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä satuosaston toimittajalle.

Any claims should be addressed to the fairy editor no later than three months after the date shown on the cover.

Kevätpäivät 2018

Kevätpäivät pidettiin 7.–8. huhtikuuta niekoille tutussa paikassa, Kokemäellä sijaitsevalla Anttilan Marjatilalla. Osallistujamäärä jäi vähäiseksi, mutta se ei estänyt paikalle saapuneita nauttimasta kauniista kevetsäästä, monipuolisesta ohjelmasta ja rauhallisesta maalaisympäristöstä. Eri yhteensattumien vuoksi moni vakio-osallistuja oli poissa, esimerkiksi Neal Turner oli samaan aikaan pidetyssä Iso-Britannian tehtävähdistyksen 100-vuotisjuhlassa. Hän oli kuitenkin järjestänyt ratkaisukilpailun, jossa oli 12 tehtävää ratkaistavana kolmen tunnin aikana. Sen tuloksista selviävät kevätpäivien osallistajat:

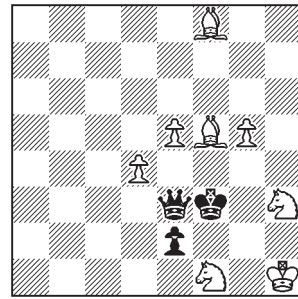
1. Jorma Paavilainen	56/60
2. Kari Karhunen	53,5
3. Harri Hurme	40
4. Henry Tanner	36
5. Mikael Grönroos	27
6. Kari Valtonen	24
7. Marko Tauriainen	22,5
8. Hannu Harkola	20

Laadintakilpailun teema oli väijytys, jossa nappula siirtyy linjalle ruutuun erivärisen nappulan taakse. Tämän nappulan siirryttyä takana väijyvän nappulan linja avautuu ja tätä linjanavausta hyödynnetään jollakin tavalla. Neljä tehtävää saatiin valmiiksi, mutta yksi tehtävä osoittautui epäkorrektiksi. Yh-

teistuumiossa parhaaksi arvioitiin seuraava:

Jorma Paavilainen

1. palkinto ST kevätpäivät 2018 TT

a#2 3.1... 8+3

1.Dxg5 Lh6 2.Dg3 Rd2#
1.Dxd4 Lc5 2.Df4 Rgl#
1.Dxe5 Ld6 2.De3 Rh2#

Henry Tanner esitteli ansiokkaasti klassisia itsematteja 1800-luvun lopulta ja seuraavan vuosikymmenen alusta. Moni pähkinä sai osallistajat ihaillemaan laatijoiden, mm. William Shinkmanin, taitoa keksiiä kiinnostavia ideoita ja kykyä esittää ne tehokkaasti ja kauniisti.

Syyspäivät pidetään mitä todennäköisimmin samassa paikassa, joten tervetuloa mukaan!

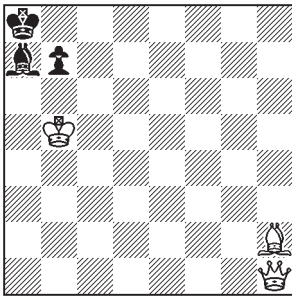
Kauko Väisänen in memoriam

Kauko Väisänen (13.6.1933 – 3.3.2018) oli monipuolinen ja aktiivinen shakin harrastaja. Kauko oli tuttu näky turnauksissa ja kerhonsa SSK:n peli-illoissa, mutta tehtäväshakki oli hänen leipälajinsa.

Kauko jäi suhteellisen varhain eläkkeelle, minkä jälkeen hänellä oli mahdollisuuksia omistautua rakkaalle harrastukselleen. Laatijana häntä kiinnostivat mm. klassisten mattitehtäveteemojen taloudelliset esitykset ja shakkimatemaattiset tehtävät.

Tehtävä 1 on näyte laatijan onnistumisesta erään perusteeman pukemisessa miniatyyriksi, eli korkeintaan seitsennappulaiseksi:

Kauko Väisänen Suomen Shakki 1998

2#

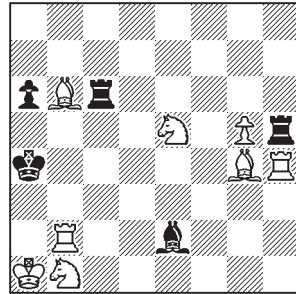
3+3

1.Da1! siirtopakko 1.- b6 2.Dh1#.

Ainoan muunnelman mattisiirto on paluu.

Tyylikäs tehtävä 2 tarjoaa alkusiirron, joka muuttaa alkuasemassa olevan patterin puolipatteriksi. Alkusiirto on Novotny-katko. Mustan lyönnit ja niitä seuraavat mattisiirrot hyödyntävät lyöneen nappulan jäämistä kiinnitykseen 4. rivillä. Mattisiirroissa esiintyy myös linjanavauksia valkean lähetille – joko lähetin siirtolinjan avausta tai vaikutuslinjan avausta ruudusta, johon lähetti siirtyy. Kiinnostava kokonaisuus!

Kauko Väisänen Suomen Tehtävieniekat 1997–1998

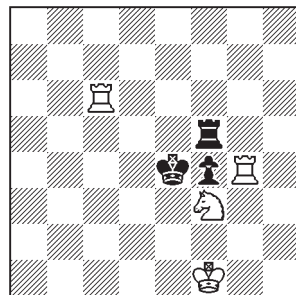
2#

8+5

Ratkaisu: 1.Rc4! (2.Rc3#) 1.- Txc4 2.Ld7#, 1.- Lxc4 2.Ld1#.

Laatijana Kauko oli yllätyksellinen, mikä näydy seuraavassa satutehtävässä. Sam Loydin esittämä tunnettu haaste on luoda mattiasema keskellä lautaa olevasta kuninkaasta materiaalilla kaksi tornia + ratsu. Mattiasema on sellainen, jota ei voi toteuttaa pelishakin säännöin, mutta satushakin keinoin se onnistui:

Kauko Väisänen The Problemist Supplement 1998

a#2

4+3

Madrasi, kirke

Ratkaisu: 1.Tf8 Tf6 2.Kf5 Txf4 (*sf7)#.

Kauko oli ystävällinen vanhan ajan herrasmies, jota yhdistyksemme jää kaipaamaan.

Jorma Paavilainen

I first met Kauko at the 15 minute nights at Pauligin huvila in the 80's.

It was always an adventure to play against him as he took you on a Magical Mystery Tour with his wonderful playing style. All the normal rules of play were ignored leaving his opponents in a state of confusion. And just when it seemed he'd gone too far with his position on the verge

of collapse, he would blow them away with some fantastic tactic.

It was seeing one of Kauko's problems that sparked my interest in problem chess. The name above the diagram was not of some obscure Russian but a fellow I played against every week. Never having knowingly met a problemist before this was something of a revelation – could it be possible that I could compose a problem? (Thirty years later the jury's still out on that one.)

With Kauko's passing we've lost a great chess personality.

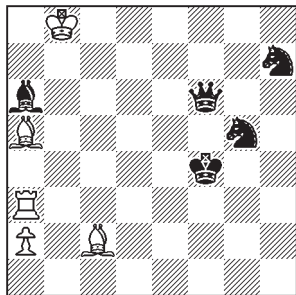
Neal Turner

Virgil Nestorescu in memoriam

Romanialainen laadinnan suurmestari on kuollut 89-vuotiaana (8.2.1929 – 21.6.2018). Nestorescu julkaisi ensimmäisen tehtävänsä vuonna 1948 ja niitti mainetta etenkin lopputehtävien taitajana, mutta laati lisäksi paljon mm. apumatteja ja jonkin verran mattitehtäviä. FIDE-albumipisteitä hänelle kertyi 80,50.

Näyte suomalaislähteestä:

Virgil Nestorescu
Suomen Shakki 1981

tasapeli

5+5

Ratkaisu, päämuunnelman siirrot alleviivattuina:

1.Lc7+ (1.Ld2+ Kg4 2.Ld1+ Rf3 3.Lxf3+ (3.Txf3 Db6+)) 3.- Kf5 4.Ta5+ Kg6 5.Le4+ Kg7)

1.- Kg4 2.Ld1+ Rf3

(2.- Kf5 3.Lc2+ Re4 (3.- Kg4 4.Ld1+; 3.- Ke6 4.Txa6+)) 4.Tf3+ tai 2.- Kh4 3.Lg3+ Kh3 4.Le5+)

3.Txf3 (3.Lxf3+ Kh4 4.Ta4+ Kh3)

3.- Da1 4.Tf1+ Kh4 5.Th1+ (5.Ld8+ Kg3 6.Lc7+ Kg2)

5.- Kg5 6.Tg1+ (6.Ld8+ Rf6 7.Tg1+ Kh6 8.Th1+ Kg7 9.Tg1+ Kf8)

6.- Kf6 (6.- Kh6 7.Lf4+ Rg5 8.Lxg5+)

7.Ld8+ Ke5 8.Tel+ Kf4 (8.- Kd6 9.Le7+)

9.Lc7+ Kg5 10.Tg1+ Kf6 11.Ld8+ Ke5

12.Tel+ Kd4 (12.- Kf4 13.Lc7+)

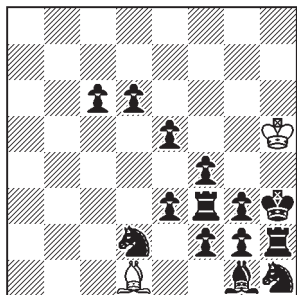
13.Lb6+ Kc3 14.La5+ (14.Lb3 Db2 15.La5+ Kd3)

14.- Kb2 15.Lb3 tasapeli

MENESTYNEITÄ SUOMALAISTEHTÄVIÄ 13

1) Jorma Pitkänen

3. main. *Springaren* 2013

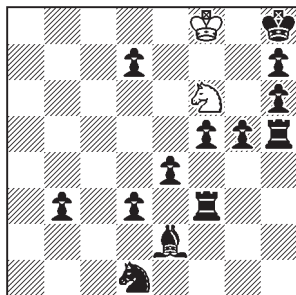

7#

2+14

2) Jorma Pitkänen

4. main. *Springaren* 2013

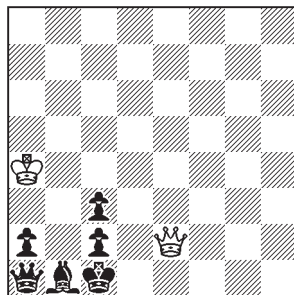

7#

2+13

3) Jorma Pitkänen

5. main. *Springaren* 2013

7#

2+6

1) Jorma Pitkänen

1.La4? Re4! 2.Lxc6 Rf6+!
1.Lc2! e4 2.La4 Rb3 3.Lxc6 Rc5 4.Le8 f1D
5.Lg6 Rf2 6.Lf5+ Rg4 7.Lxg4#

”Very interesting minimal problem. The foreplan 1.Lc2! e4 opens the way for a future black check (Db5+) but fortunately black must close the fifth rank before the check is possible.”

Tuomari: Harri Hurme – *Springaren* syyskuu 2017

2) Jorma Pitkänen

1.Re8! d2 2.Rd6 Lc4 3.Rxc4 Tc3 4.Rd6 Tc8+
5.Rxc8 ~ 6.Rd6 ~ 7.Rf7#

”Black L and T sacrifices give thematic unity.”

Tuomari: Harri Hurme – *Springaren* syyskuu 2017

3) Jorma Pitkänen

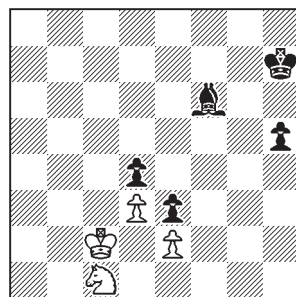
1.Ka5! Kb2 2.Kb4 Kc1 3.De1+ Kb2 4.Dxc3+
Kc1 5.De1+ Kb2 6.De3 c1D/c1R 7.Db3/Dc3#
1.Kb5? Db2+!

”White begins with a tempo maneuver with his K, not with D which would succeed, only slower.”

Tuomari: Harri Hurme – *Springaren* syyskuu 2017

4) Henry Tanner

Palk. *Problemskak*
2015–2016

a#6,5

2 ratkaisua

4+5

4) Henry Tanner

1.- Rb3 2.Kh8 Rd2 3.exd2 e4 4.d1T e5 5.Tg1
exf6 6.Tg7 f7 7.Th7 f8D#

1.- Kb3 2.Lh8 Kc4 3.Kg7 Kxd4 4.Kf6 Kxe3
5.Ke5 Kd2 6.Kd4 e4 7.Le5 Rb3#

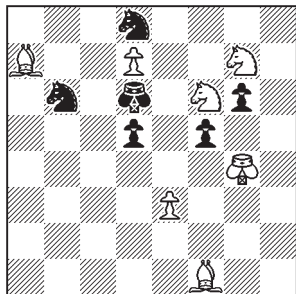
”The mates may be familiar, but here we have two cleverly combined sequences. The opening moves to b3 and h8 in each solution add a welcome unifying factor. Note how the d3 pawn acts as a cookstopper in one solution, preventing a S sacrifice on f2.”

Tuomari: Michael McDowell – *Problemskak* 40 X/2017

(107 tehtävää, vain yksi palkinto!)

5) Neal Turner

2. main. *feenschach* 2015

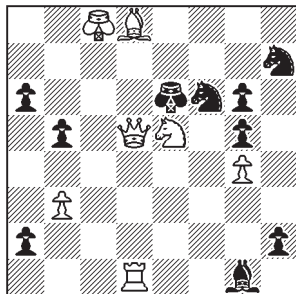

#2 SAT 7+6

kuninkaall. heinäsiirrat (rG)
g4, d6

6) Neal Turner

1. palk *The Problemist* 2013

#2 SAT 7+10

kuninkaall. heinäsiirrat (rG)
c8, e6

5) Neal Turner

- 1.Rf6~+? g5+ 2.Rf6!
 1.e4! (2.Rxd5+ g5# 3.Rf6??)
 1.- g5 (2.Rxd5??) 2.rGd4+ rGg6#
 1.- d4+ (2.Rxd5+ g5+ 3.rGe6) 2.rGe6+!
 rGd3#
 1.- Rxd7 (2.Rxd5+ Rf6) 2.e5+ f4#

”Schönheit sehe ich eher nicht, die Linien und Deckungen sind eher primitiv. Aber eine geistreiche und skurille Denksportaufgabe kann man das schon nennen.”

Tuomari: Hans Peter Rehm – *feenschach*
223 tammi-maaliskuu 2017

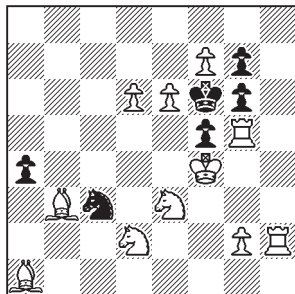
6) Neal Turner

- 1.Rf7+? rGg8!
 1.Dh1!
 1.- ~ 2.Rf7+ Rg8# (3.L~??)
 1.- Rf8 (2.Rf7+ Rg8+ 3.L~!) 2.Dxh2+ Re4#
 (3.L~??)
 1.- Le3 (2.Rf7+ rGh3!) 2.Rd7+ rGe2#
 (3.R~??)
 1.- Ld4 (2.Rf7+ Rg8+ 3.L~!) 2.Rc4+ rGxb3#

“There are complex line effects called ‘masked flights’, making use of the grasshopper power of the rGs that become effective when one of the two units moves off a line. The white rG is mated ‘on’ three different squares, the construction is clean and the

7) Aleksandr Cistjakov & Jorma Pitkänen

1. kum. *Probleemblad* 2012

#5 11+6

selfmate specific strategy is really deep.”

Tuomari: James Quah – *The Problemist*
maaliskuu 2018

7) Aleksandr Cistjakov & Jorma Pitkänen

- 1.f8R! (sp)
 1.- a3 2.Ld1 a2 3.Lg4 fxg4 4.Kg3 Kxg5
 5.Re4+ Rxe4#
 1.- axb3 2.Re4+ fxe4 3.g3 b2 4.Tf5+ gxf5
 5.Rd5+ Rxd5#

”Nice minor promotion key and two nice variations. The position can be improved by removing Th2 and moving all pieces one file to the right.”

Tuomari: Miograd Mladenovic – *Probleemblad*
tammi-maaliskuu 2018

8) Jorma Pitkänen & Frank Müller

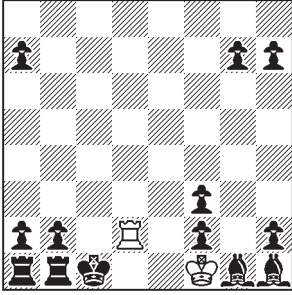
- 1.Tc2+ Kd1 2.Te2 Kc1 3.Td2 ~ 4.Tc2+ Kd1
 5.Te2 Kc1 6.Td2 ~ ... 34.Tc2+ Kd1 35.Te2 Kc1
 36.Td2 ~ 37.Tc2+ Kd1 38.Te2 Tc1 39.Td2+
 Kxd2#, 38.- Kc1 39.Td2 Kxg2/Lg2/g2#

”A simple tempo-losing combination by White finally leads to a zugzwang position in which Black has no option but to checkmate White.”

Tuomari: Miograd Mladenovic - *Probleemblad*
tammi-maaliskuu 2018

8) Jorma Pitkänen &
Frank Müller

3. kum. *Probleemblad* 2012

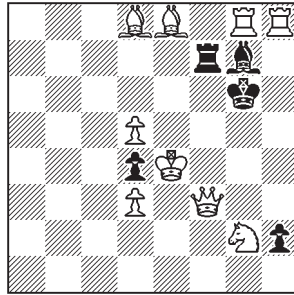

i#39

2+13

9) Jorma Pitkänen

4. kum. *Probleemblad* 2012

i#3

9+5

9) Jorma Pitkänen

1.De2/Dh3? h1D/h1T!

1.Df4! (sp)

1.- h1D 2.Dh6+ Dxh6 3.Rf4+ Dxf4#

1.- h1T 2.Rh4+ Txh4 3.Dg4+ Txg4#

”Two lovely variations after black promotions with nice tries.”

Tuomari: Miograd Mladenovic – *Probleemblad* tammi-maaliskuu 2018

Koonnut Neal Turner

Laadintamaaottelu Suomi – Hollanti

Ryhmään A, apumatit, on tehty seuraavat tarkennukset (*TN* 4/2017). Määräaika 30.9.2018 pysyy ennallaan.

1) Ratkaisuparin täytyy syntyä samasta alkuasemasta. Kaksostuksella voidaan esittää uusia pareja.

2) Kaksi siirtoa hyväksytään samoiksi, vaikka lähtöruutu olisi eri, kunhan siirrot ovat lyhyellä merkitsemistavalla samat. Esimerkiksi mustan kuninkaan ollessa ruudussa e5 mustan siirrot voivat olla 1.Kd6 2.Ke6 ja 1.Ke6 2.Kd6.

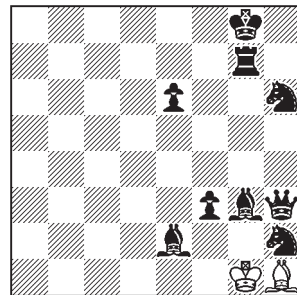
3) Lyönnittömät ja lyönnilliset siirrot katsotaan samoiksi.

Ryhmä B: François Labelle'n ohjelma Jakobi (<http://wismuth.com/jacobi/>) testaa johtopelejä Royal Dynasty -ehdolla.

Paha Pähkinä 77

Vain yksi ratkaisija onnistui ratkaisemaan tämän kokonaan äskettäisessä Britannian ratkaisijamestaruuskilpailussa. Pystytkö samaan 15 minuutissa? / *Only one solver managed to fully solve this in the recent British Solving Championship. Give yourself 15 minutes to match him.*

Kenneth Solja *Springaren* 2017

a#6 / h#6 2.1.1... 2+9

Syyspäivät 2018

pidetään ennakkotiedon mukaan Koke-mäellä 27.–28.10. Lisätietoja seuraavassa numerossa.

Ratkaisu/*Solution to Paha Pähkinä* 76:

1.Db8!

1..~ 2.Kb3+ Kd4 3.Tc4+ bxc4#

1.- bxa4 2.Ld3 ~ 3.Lxb4+ Lxb4#

1.- fxe4 2.Kxd2+ Kd4 3.Kel+ Rd3#

Albiino ja pickaninny – osa 1

John Rice antaa seuraavan tehtäväshakillisen määritelmän Pickaninnystä: ”Mustalla sotilaalla, joka sijaitsee alkuruudullaan (muualla kuin a7:ssä tai h7:ssä), on enimmillään neljä siirtomahdollisuutta. Kun yhden mustan sotilaan kaikki neljä siirtoa tapahtuvat saman tehtävän jossakin vaiheessa, käytetään termiä Pickaninny.” (Rice: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*, 1996, s. 197) Sen sijaan sanan yleiskielinen merkitys ja etymologia ovatkin mutkikkaampia. Wikipedia kirjoittaa: ”Pickaninny (tai vaihtoehtoiset kirjoitustavat) on englannin kielen termi, joka viittaa tummaihoisiin, tavallisesti afrikkalaista syntyperää oleviin lapsiin tai heistä tehtyihin rotokarikatyreihin. Se on puhekielinen sana, joka on johdettavissa portugalin kiintymystä osoittavasta sanasta *pequeno* ’pieni’. Sanaa on aikoinaan käytetty myös kuvaamaan Australian aboriginaaleja... Johonkin aikaan sanaa on käytetty hellittelynimenä, mutta nykyään sitä pidetään halventavana ja rasistisena.”

John Rice määrittelee tehtäväshakillisesti sanan ”Albino” seuraavasti: ”Toisella rivillä ruuduilla b2-g2 sijaitsevalla valkealla sotilaalla on käytettävissään neljä siirtoa (kaksi viistoon, kaksi suoraan). Tehtävän, joka esittää yhden valkean sotilaan neljää mahdollista siirtoa jossakin vaiheessa ratkaisua sanotaan havainnollistavan albinoa.” (Rice: *Chess Wizardry...*, s. 26) Lääketieteessä tai jopa yleiskielessä sanalla albiino on sen sijaan selkeä, jopa tieteellinen määritelmä. Kahta eriväristä rotua, ”valkoisia” ja ”neekereitä” vastaavat nimitykset ’albino’ ja negro’ tulevat tosin usean vuosisadan takaa portugalin kielestä. Varsinainen albinismi on perinnöllinen häiriö, jossa pigmentti puuttuu suureksi osaksi tai kokonaan silmistä, ihosta tai/ja hiuksista. Sitä esiintyy sekä ihmisillä että eläimillä. Varsinkin Saharan

eteläpuolisessa Afrikassa albiinoihmisiä on vainottu näihin päiviin asti sekä rahan että taikauskon vuoksi.

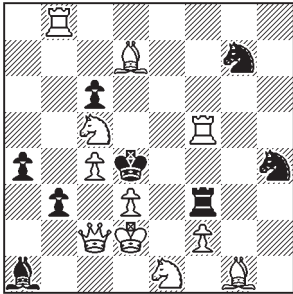
Pickaninny-termin otti tehtäväshakki-sanastoon yhdysvaltalaislaatija Frank Janet vuonna 1914. (Velimirović & Valtonen, s. 327) Sen sijaan Albinon tehtäväshakillista historiaa en tunne. Brian Harley’n kirjassa *Mate in Two Moves* (1931) termiä ei mainita.

Nyt kun [englanninkielisten] termien alkuperä on osittain selvitetty, onkin vastattava kysymykseen, miten näitä tehtäväshakillisia termejä tulisi suomeksi nimittää. Albiino (huom. kaksi i-kirjainta) on vakiintunut termi myös yleiskielessä. Olen muistaakseni 1960-luvulla nähnyt pickaninnyn suomennettavan ”neekeripojaksi”, mutta käännöstä ei voi enää suositella. Koska englanninkieliseen pickaninny-nimitykseen ei suomen kielessä vieläkään liity mitään rasistista konnotaatiota, se lienee käypä vaihtoehto. Entäpä iso vai pieni kirjain? Molemmissa sanoissa on sekä substantiivin (ja erisnimen) että adjektiivin ominaisuuksia, joten en ehdottomasti osaa suositella kumpaakaan vaihtoehtoa. Itse suosin esim. tässä kirjoitelmassa pieniä alkukirjaimia.

Varhaisia albiinoja

Vastoin odotuksiani näyttää siltä, että jo aikaisemmassa artikkelissani jälkipainettu **1** on kuin onkin ensimmäinen albiino: **1.Tb5!** (sp.), 1.- Txf5 2.f4, 1.- T~ 2.f3#, 1.- Txd3 2.Dxd3#, 1.- Txf2+ 2.Lxf2#, 1.- Tg3 2.fxg3#, 1.- Te3 2.fxe3#, 1.- Rg~ 2.Re6#, 1.- Rh~ 2.Rxf3#, 1.- b2,Lc3+ 2.D(x)c3#, 1.- Lb2 2.Dxb2#, 1.- a3 2.Rxb3#, 1.- cxb5 2.Td5#, 1.- bxc2 2.Rxc2#. Aikakaudelle tyypillisesti laatija on pyrkinyt saamaan alkusiirron jälkeiseen peliin mahdollisimman paljon muunnelmia, ja siihen tarkoitukseen

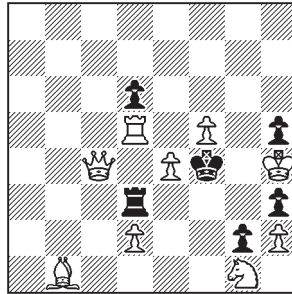
A1. Maxime David
1. palk. e.a. *La Nature* 1881

2#

11+8

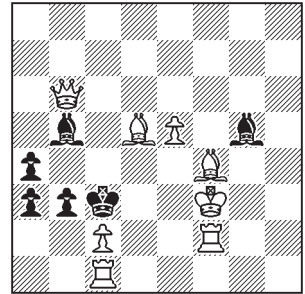
A2 George Hume
? 1882 (v)

2#

9+6

A3. George Carpenter
Chess Problems 1886 (v)

2#

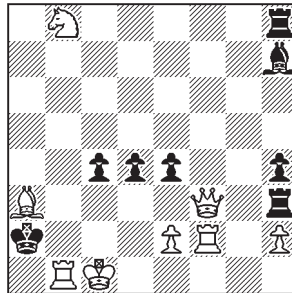
8+6

L+s-patteri on ollut oiva apu. Hiukan mystinen alkusiirto on suunnattu 1.- Rhxf5:tä vastaan, joka veisi Rc5:ltä ”jalan”. Sen sijaan vLd7 vaihtaa puhtaalta yövartijalta, jonka sijasta vsd6 olisi ajanut saman asian (1.d7? Rhxf5!; tai esim. vTb8→b4).

Vain hitusen myöhemmin näki päivänvalon tehtävä 2, joka ei sekään ollut alkupe- räisessä muodossaan ihan ”košer”, sillä ilman msg2:ta duaali 2.Df1# ei ole vältettä- vissä: **1.Dc1!** (sp), 1.- Txd5 2.d4#, 1.- T-3,Td4 2.d3#, 1.- Tc3 2.dxc3#, 1.- Tf3 2.Re2#, 1.- Tg3 2.hxg3#, 1.- Txd2 2.Dxd2#, 1.- Kxe4 2.Dc4#. Tässä luomuksessa on toki pakoruudun antava alkusiirto ja hiukan pitemmälle viety tornin jatkettu puolustus.

Eipä ollut samalla vuosi- kymmenellä teoksensa julki- suuteen saanut tehtävän 3 laa- tija edeltäjiään onnekaampi, sillä hänen luomuksensa osoittautui sivuratkaisulli- seksi, ja E. Ferrón korjasi

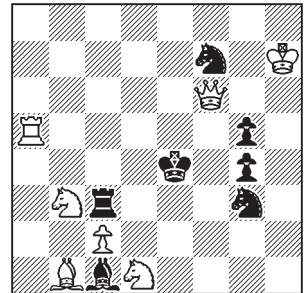
A4. Joseph C.J. Wainwright
1. palk. *The Wanderer* 1886

2#

8+8

A5. Henry Hosey Davis
2. palk. *Bristol Mercury*
1893

2#

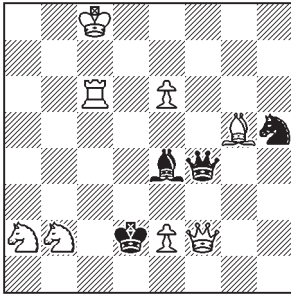
7+7

hänen työnsä yli sata vuotta myöhemmin tyylikkäästi siirtä- mällä asemaa askelen vasemmalle: **1.Ke4!** (2.Dd4#), 1.- Lc4 2.cxb3#, 1.- Ld3+ 2.cxd3#, 1.- Kb2 2.c4#, 1.- Kb4 2.c3#. Carpenterin tehtävä merkitsi edistysaskelta: yhtäältä hän käytti kahta patteria ja toisaalta kaikki matit eivät olleet patte- rimatteja, mikä antoi tehtävälle tiettyä eloisuutta. Torjumaton alkuasemashakki Le2+ ei tietysti riemastusta.

Samalla vuosikymmenellä ilmestyi vielä 4, jossa hori- sontaalisen patterin idea on viety tähänastisista tehtävistä pisimmälle: *kaikki* albiinomatit syntyvät vaakasuurasta patte- rista: **1.Lb4!** (2.e3#), 1.- exf3 2.e4#, 1.- d3 2.exd3#, 1.- Txf3 2.exf3#. Muut muunnelmat: 1.- Txb2 2.Da3#, 1.- c3 2.Df7# ja 1.- e3 2.Da8#. Tehtävä 5:ssä kiinnittää huomiota, miten mustan tornin jatkettu puolustus on viety pitemmälle kuin yhdessäkään tähänastisessa esimerkissä: **1.Tc5!** (sp), 1.- Tc4 2.c3#, 1.- Txc5 2.c4#, 1.- Txb3 2.axb3#, 1.- Td3 2.cxd3#, 1.-

A6. Rudolf L'Hermet

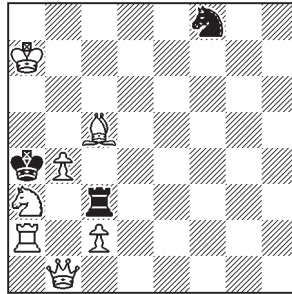
1. palk. *New York State Journal* 1894

2#

8+4

A7. Zdeněk Mach
Šachové listy 1901

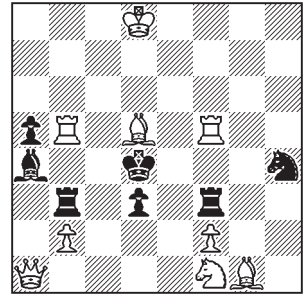

2#

7+3

A8. Frederick Gamage

Les Tours de Force sur l'Échiquier 1906

2#

9+7

Te3 2.Rf2#, 1.- Tf3 2.Dd4#, 1.- Txc2 2.Lxc2#, 1.- L~ 2.R(x)d2#, 1.- Le3 2.Rxc3#, 1.- Lf4 2.Dc6#, 1.- Rg~ 2.Df5#, 1.- Rf~ 2.Te5# – ja vielä mL:n kaksinkertainen jatkettu puolustus kaupan päälle.

Tehtävä 6 merkitsee taas pientä edistysaskelta: albiino meredith-muodossa: **1.Lh6!** (sp.), 1.- Dg5, Dxh6 2.e3#, 1.- De3 2.Lxe3#, 1.- R~ 2.Lxf4#, 1.- L~ 2.e4, 1.- Ld3 2.exd3, 1.- Lf3 2.exf3#. Tämä tehtävä on tunnetuimpia 1800-luvun 2#-tehtäviä.

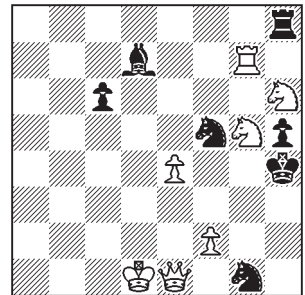
Uusi vuosisata, uudet kujeet. Böömiläinen tehtävä 7 on tähänastisista taloudellisista ja esittää harvinaisuuden: 5 mallimattia, joista yksikään ei sinänsä ole uusi: **1.Dd1!** (sp.), 1.- Txc5 2.c3#, 1.- Txa3 2. c4#, 1.- Tb3 2.cxb3#, 1.- Td3 2.exd3#, 1.- Txc2 2.Dxc2#, 1.- R~ 2.Dd7#. Tuttu viistopatterikoneisto.

Tehtävässä ko.8 koneisto on kahdennettu – ennätys, mutta symmetria hiukan latistaa vaikutelmaa: **1.Rd2!** (sp.), 1.- R~ 2.Rxf3#, 1.- Tf4[h3] 2.f3#, 1.- Txf5 2.f4#, 1.- Te3 2.fxe3#, 1.- Tg3 2.fgx3#, 1.- Txf2 2.Lxf2#, 1.- Lxb5 2.Rxb3#, 1.- Tb4 2.b3#, 1.- Txb5 2.b4#, 1.- Ta3 2.bxa3#, 1.- Tc3 2.bxc3#, 1.- Txb2 2.Dxb2#. Peli on muutenkin tuttua eikä tarjoa yllätyksiä.

Sen sijaan samaa ei voi väittää tehtävästä 9, jossa albiinosotilaan ja mRf5:n välillä käydään mielenkiintoinen kaksintaistelu:

A9. Walter Thompson

Les Tours de Force sur l'Échiquier 1906

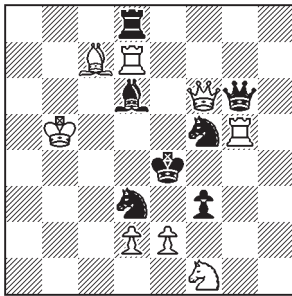
2#

7+7

1.e5! (2.De4#), 1.- Rxc7 2.f4#, 1.- Rxc6 2.f3#, 1.- Re3+ 2.fxe3#, 1.- Rg3 2.fgx3#, 1.- Re2 2.Dh1#, 1.- Rh3 2.Rf3#. Totta kyllä, 1.- Rd6:n, 1.- Re7:n ja 1.- Rd4:n jälkeiset duaalit olisi saanut aika vähällä vaivalla siivottua pois.

Tehtävien 8 ja 9 lähteenä on vuonna 1906 ilmestynyt ranskankielinen kirja *Les Tours de Force sur l'Échiquier*, joka sisälsi joukon siihen asti laadittuja ennätystehtäviä, enimmäkseen 2#:ia. Sieltä on peräisin tähän asti näkemätön ennätys eli albiino suurin matein, ts. ilman patteria. Kuten mm. tehtävä 10 osoittaa, kyseinen ennätys 2#-tehtävässä ei onnistu ilman shakkaavaa alkusiirtoa:

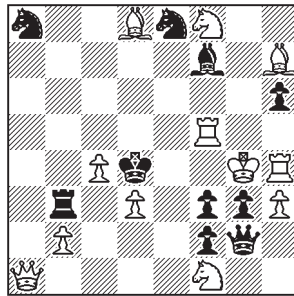
A10. Otto Wurzburg
*Les Tours de Force sur
l'Échiquier* 1906

2#

8+7

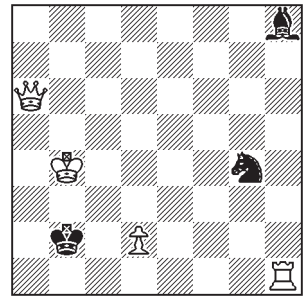
A11. Joseph C. J.
Wainwright
La Stratègie 1901

2#

12+10

A12. William Shinkman
*The Pittsburgh Gazette
Times* 1915

2#

4+3

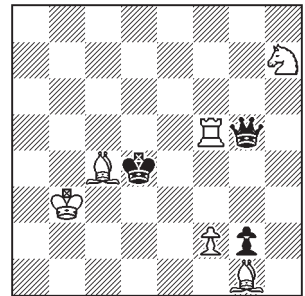
1.Rg3+!, 1.- Rxg3 2.exf3#, 1.- Lxg3 2.exd3#, 1.- Kf4 2.e3#, 1.- Kd5 2.e4#. Samassa lähteessä on lainattu Alain Whiten samansisältöistä tehtävää, jossa on 11+7 nappulaa.

Hiukan ennen em. ennätysopusta oli ilmestynyt **11**, jossa albiinopatteri on yhdistetty K+T-patteriin, tuloksena 16 muunnelmaa – jonkinmoinen ennätys, vaikka ei suoraan liitykään aiheeseen: **1.Tb5!** (sp), 1.- Txb5 2.b4#, 1.- Tb4 2.b3#, 1.- Ta3 2.bxa3#, 1.- Tc3 2.bxc3#, 1.- Txb2 2.Dxb2#, 1.- Txd3 2.Kf5#, 1.- D~ 2.Kxf3#, 1.- Dh1 2.Kxg3#, 1.- Dxh3+ 2.Kxh3#, 1.- Re~ 2.Lf6#, 1.- L~ 2.Kh5#, 1.- Lg6, Ld5 2.T(x)d5#, 1.- Le6+ 2.Rxe6#, 1.- h5+ 2.Kg5#, 1.- Rb6 2.Lxb6#, 1.- Rc7 2.Da7#. Laattijan ei ole tarvinnut keksiä pyörää ihan uudestaan, sillä puolet tehtävästä vaikuttaa jo aikaisemmin laaditulta. d3-sotilaan suojaava alkusiirto olisi toki voinut olla parempi, mutta ehkä sitä vähän kompensoi mustalle annettu shakkausmahdollisuus 1.- Le6+.

Tässä vaiheessa albiinon – tai millä nimellä sitä kutsuttiinkaan – voi katsoa olleen jo vakiintunut teema ja tärkeimpien koneistojen hallinnan osa ainakin parhaiden niekkojen työkalupakkia.

Aivan uutta ei silti tuntunut putkahtavan esiin. Ehkä horisontaalisen patterin käyttö yleistyi diagonaaliseen nähden – kuten ensimmäisessä albiinomiatiyryssä **12: 1.De2!**

A13. Murray Marble
*The Pittsburgh Gazette
Times* 1915

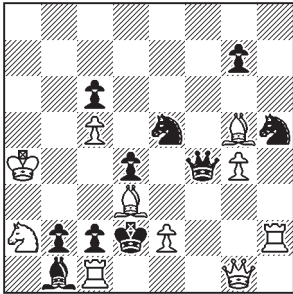
2#

6+3

(2.d3,d4#), 1.- Ka2 2.d4#, 1.- Re3 2.dxe3#, 1.- Ld4 2.d3#, 1.- Lc3+ 2.dxc3#. Kaksoisuhkaa on horisontaalisen patterin kyseessä ollen vaikea välttää, mutta pakoruudun anto alkusiirrosta on pieni nyanssi.

Samassa lähteessä toinen yhdysvaltalainen eturivin laatija näytti kilpailevan, kumpi saa aikaan taloudellisemmän albiinon. Tällä kertaa Shinkman voitti, mutta myös Marblen **13** on viehättävä voimakkaasta alkusiirrosta huolimatta: **1.Rf6!** (2.f4#), 1.- Dg3+ 2.fxg3#, 1.- De3+ 2.fxe3#, 1.- D~ 2.Td5#, 1.- Dxf6 2.f3#. Albiinosotilaan ja mD:n kaksinkamp-pailu.

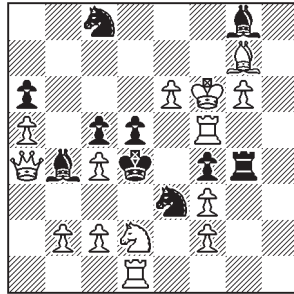
A14. Ernest Westbury
3. palk. *L'Eco degli Scacchi*
1917

2#

10+10

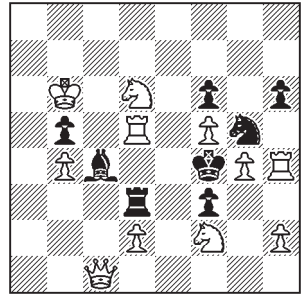
A15. Henry D'Oyly Bernard
2. palk. e.a. Good
Companion 1917

2#

14+10

A16. Henry d'Oyly Bernard
3. palk. Good Companion
(IV Compl. Blocks) 1918

2#

11+8

Ehkä 1910-luvun omaperäisimpiä albiinotulkintoja on **14: 1.Lg6!** (sp.), 1.- bxc1~ 2.Dxc1#, 1.- Rf3 2.exf3#, 1.- R~ 2.Dxd4#, 1.- Rd3 2.exd3#, 1.- d3+ 2.e4#, 1.- Lxa2 2.Txc2#, 1.- Rh~ 2.Lxf4#, 1.- Dxc5 2.e3#, 1.- De3 2.De1#. Tehtävässä tuntuu olevan niin paljon strategisia elementtejä, että albiino ei mitenkään tökkää esiin, ennen kuin huolellisen tarkastelun jälkeen.

Vaihdelma-matnimuutostehtävät (Mutates) olivat tähän aikaan se konteksti, missä vaiheiden (esipeli – ratkaisu) välistä muutospeliä (matin- tai puolustuksenmuutosta) esiintyi. **15** on aikakauden lainatuimpia tehtäviä, ei ehkä niinkään albiinon takia vaan muutospelin takia ja siksi, että siinä yhdistyy kolmen valkopatterin peli: *1.- Lb~ 2.Rb3#, 1.- Lxd2 2.Txd2#, **1.Da1!** (sp.), 1.- L~ 2.b4#, 1.- Lxd2 2.b3#, 1.- La3 2.bxa3#, 1.- Lc3 2.bxc3#, 1.- R[d]xc4 2.Rb3#, 1.- Re~ 2.Txd5#, 1.- Rxf5 2.Kxf5#, 1.- Tg~ 2.Txf4#, 1.- Txc6+ 2.Kxc6#, 1.- Th4 2.Kg5#, 1.- L~7 2.Kf7#, 1.- Lxe6 2.Kxe6#, 1.- Rc~ 2.Ke7#. Peräti neljän upseerin jatkettu puolustus!

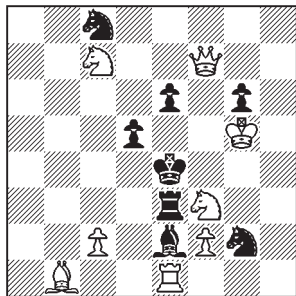
Englantilainen D'Oyly Bernard (1878–1956) oli aikansa parhaita vaihdelma-2#:ten laatijoita, joten ei ole yllättävää löytää häneltä toinenkin vaihdelma-albiino (tehtävä **16**): *1.- L~ 2.Rxd3#, 1.- Rg~ 2.Rh3#, 1.- h5 2.gxh5#, **1.Rde4!** (sp.) 1.- L~ 2.Dc7#, 1.- Rg~ 2.g5#, 1.- Rxe4 2.Rh3#, 1.- T~ 2.d3#, 1.- Txd5

2.d4#, 1.- T~3 2.d3#, 1.- Te3 2.dxe3#, 1.- Txd2 2.Dxd2#, 1.- h5 2.gxh5#.

1920-luvulla ei juuri uusia albiinokoneistoja tullut esiin, mutta kyseisenä vuosikymmenenä muoti muuttui osin neuvostolaatijoiden esiinnohnut myötä; osin koneistoista tuli mutkikkaampia, kun esim. puolikiinnityksiä opittiin hyödyntämään. Seuraavan tehtävän laatijan varhaistuotantoon kuuluu **17**, ja Mansfield kuuluikin maailman laatijajäliittiin seuraavat 60 vuotta: **1.Rb5!** (sp.), 1.- d4 2.Db7#, 1.- Rc~ 2.Rd6#, 1.- Rg~ 2.Df4#, 1.- L~ 2.Tc3 2.Rxc3#, 1.- L[T]xf3 2.Dxe6#, 1.- Lxb5 2.c4#, 1.- Td3 2.cxd3#, 1.- Tb3 2.cxb3#, 1.- Ta3 2.c3#, 1.- e5 2.Rd2#. Ensimmäistä kertaa puolikiinnitys albiinokontekstissa! Duaali 1.- Ld3 2.cxd3,Rc3# on ilmeisesti orgaaninen. Se esiintyy myös kymmenkunta vuotta myöhemmin täysin samankaltaisessa koneistossa (Guglielmo & Luigi Mai, *Vita Postelegrafonica V/1929*), jossa materiaali oli painettu meredithiin [7+5].

Puolikiinnitys albiinon yhteydessä oli siis 1920-luvun taktinen innovaatio, ja sitä esiintyi Mansfieldin jälkeen myös muiden laatijoiden töissä. Mustan shakkaukset saavuttivat huipennuksensa tehtävässä **18: 1.Ra2!** (2c3,c4#), 1.- Kd1+,Lc4 2.c3#, 1.- Ld3,Rd3+ 2.cxd3#, 1.- Re4,Txf4+ 2.c4#, 1.- Tc3 2.Dxc3#, 1.- Txb3+ 2.cxb3#, 1.- Rd1 2.Lxe1#. Alkusiirto antaa mustalle kolme

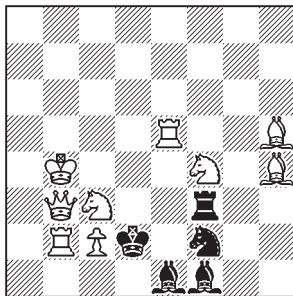
A17. Comins Mansfield
22.1.1921 *In Tramway (Lo Scacchistica)*

2#

8+8

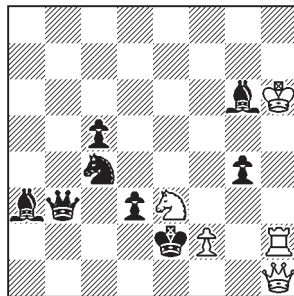
A18. Guglielmo Mai
L'Alfiere di Re 1925

2#

9+5

A19. Ladislav Vetešník
Tijdschrift v. d. Nederlandsch-Indischen Schaakbond 1925

2#

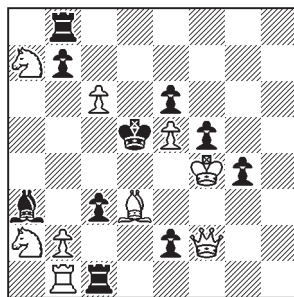
5+8

(uutta) shakkausmahdollisuutta, ottaa yhden ja antaa yhden pakoruudun. Kaksoisuhka on vaakapatterin yhteydessä ”normaali” heikkous. (Huomaa kuitenkin myös viistopatteri b3-d1!)

Edellä on jo tehtävä 7 edustanut böömiläistä laadintasuuntausta. Tämän kaunotaitteen ystäville tehtävä 19 tarjoaa neljine mallimatteineen lisää tätä tshekkiläistä herkkua: **1.Rd5!** (2.f3,f4#), 1.- d2 2.Rf4#, 1.- Re3 2.fxe3#, 1.- Lc1+,Db8 2.f4#, 1.- g3 2.fxg3#, 1.- Le4 2.f3#. Sitten jotain aivan muuta tarjoaa **20**: 1.bxa3? (2.Tb5,Rb4#), 1.- Txb1 2.Rxc3#, 1.- b5 2.Rb4#, 1.- bxc6! 1.b3? (2.Lc4#), 1.- b5! 1.b4? (2.Dc5#), 1.- Lxb4 2.Rxb4#, 1.- Tf1 2.Rxc3#, 1.- b6! **1.bxc3!** (2.Dd4#), 1.- Txc3 2.Rxc3#, 1.- Tf1 2.c4#, 1.- Lc5 2.Dg2#. Albiino on tässä jaettu houkutuspeleihin ja ratkaisun alkusiirtojen kesken. Taatusti uutta! Joku huomaa, että mustan kumouksista melkein koostuu pickaninny! Tämän idean puki täydelliseen asuun toinen neuvostomestari tehtävällä **21**: 1.exd3? (2.Rd7#) gxf6! 1.exf3? (2.f4,Dg5#) gxh6! 1.e3? (2.Df4#) g5! 1.e4? (2.Df5#) g6! **1.Rfd5!** (2.Df4#), 1...Txd5,Txc3 2.Df5#, 1.- g5 2.h8D,L#. Sekä albiino että pickaninny virtuaalisina!

Ennen toista maailmansotaa saavutettiin vielä yksi rajapyykki, kun ensimmäiset

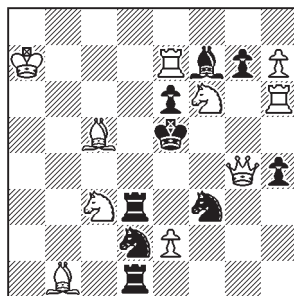
A20. Semjon Levman
1. palk. Pikalaadintakilpailu, Moskova 1927

2#

9+10

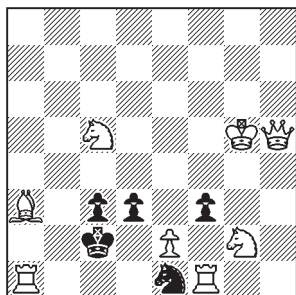
A21. Lev Lošinski
Erikoiskum. Moskova–Rostov 1930

2#

10+9

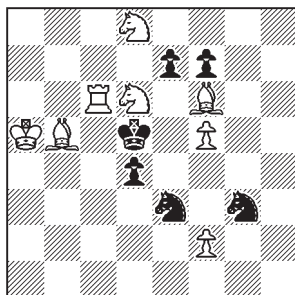
A22. Edmond Barthélemy
Bulletin de la Fédération
Française des Échecs 1935

2#

8+5

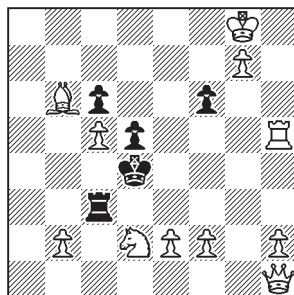
A23. Gerardus Drese
2. palk. Tidschrift v. d. KNSB
1935

3#

8+6

A24. Frojim Simhovič
4. palk. 64 1935

3#

11+5

albiino-3#:t ilmestyivät. Sitä ennen kuitenkin kannattanee tutustua 22:een, jossa 21:n ideaa on esitetty horisontaalisen patterin kontekstissa – ilman pickaninnyä tosin: 1.exd3? (2.Tf2#) Rxd3!, 1.exf3? (sp.) Rxf3+! 1.e3? (sp.) d2! 1.e4! (sp.), 1.- Kd2 2.Tf2#, 1.- d2 2.Re3#, 1.- fxg2,f2 2.Dd1#, 1.- Rxc2 2.Ta2#.

Ehkä tunnetuin – ja yksi varhaisimmista - 3#-albiinoista on 23, joka herätti huomiota myös pickaninnysä takia: 1.Ld3! (sp.), 1.- e5 2.fxg3 ~ /Rc4+ 3.Le4/Lxc4#, 1.- e6 2.fxg3 ~ 3.Lc4#, 1.- exd6 2.f3 Rc4+ 3.Lxc4#, 1.- exf6 2.f4 Rc4+/Re4 3.Lxc4/Lxe4#. Sotilasennätykset ovat saavutuksia sinänsä, mutta 3. siirrot ovat vähän vaisuja.

Sen sijaan 24:ssä on loistokkuutta alusta loppuun: Hiukan arvoituksellinen alkusiirto 1.Tf5! asettaa mustan siirtopakkoon. 1.- Tb3 2.Da1 Ta3 3.bxa3#, 2.- Tb4 3.b3#, 2.- Txb6 3.b4#, 2.- Tc3 3.bxc3#, 2.- Txb2 3.Dxb2#, 1.- Tf3 2.Dg1 Te3 3.fxc3#, 2.- Tf4,Th3 3.f3#, 2.- Txf5 3.f4#, 2.- Tg3 3.fxc3#, 2.- Txf2 3.Dxf2#, 1.- Txc5 2.De4+ dxe4 3.Lxc5#, 1.- T-3 2.Dxd5+ cxd5 3.c6#. (1.- Tc1,Tc2 2.Df3) Kaksi albiinoa ja vielä komeat D-uhraukset kaupan päälle.

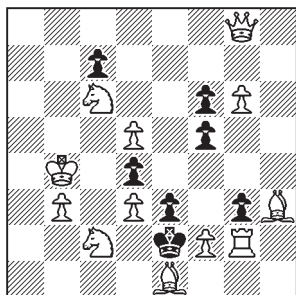
25 on mainio osoitus siitä, miten 3#-laati- jalla on periaatteessa paljon laajempi temaat- tinen vapaus luoda uutta kuin 2#-laati- jalla: 1.Da8! (2.R6xd4+ Kf1 3.Txc3#, 2.- Kd1 2.Da1#, 2.- Kxd3 3.Lxf5#), 1.- Kf1 2.f4 e2

3.Txc3#, 1.- Kd1 2.fxe3 Kcl 3.Da1#, 1.- Kxd3 2.f3 e2 3.Lxf5#, 1.- Kf3 2.fxc3 e2 3.R6xd4#. Albiino ja mK-tähti! Kannattaa tutkia lisäksi, miten kukin albiinosiirto motivoidaan 2. siirrossa. Alkuasemassa syrjäisen vD:n osuus on tietysti kaiken kaikkiaan pieni.

Tähän asti olen esitellyt tehtäviä, jotka ovat tuoneet albiinokontekstiin edes jotakin uutta, olipa se kuinka pientä tahansa. Tämän osakatsauksen päättävä 26 saakin sijansa havainnollistaakseen, että Grimshaw-kat- kokin albiinoi yhteydessä onnistuu: 1.Tb4! (sp.), 1.- f5 2.Te5#, 1.- Lh4 2.Dxh4#, 1.- Lf4 2.Rxc3#, 1.- Le3 2.Rfxg3#, 1.- Txc2 2.Lxc2#, 1.- Tc4,Ta3 2.c3#, 1.- Txc5 2.c4#, 1.- Tb3 2.cxb3#, 1.- Td3 2.cxd3#, 1.- Te3 2.Rxd2#, 1.- Tf3 2.gxf3#.

Kun siirtomäärää kasvaa, myös variaa- tiomahdollisuudet lisääntyvät. Nelisiirtoinen 27 on peräisin yhdeksännestä WCCT:stä, jossa vaadittiin eräänlaista ”hidastettua Siers-patteria”: 1.La7! (2.Rbc8+ Kd5 3.d4 ~ 4.Re7#) 1.- Re3 2.Rbc4+ Kd5 3.dxc3 ~ / fxe3 4.e4/Rxe3# 1.- Re2 2.Rxf7+ Ke4 3.d3+ Kxf5/Ke3 4.Rh6/Rc4##, 1.- Rc3 2.Ra4+ Kd5 3.dxc3 ~ /bxc3 4.c4/Rxc3#. Hidastussiirroiksi albiinosotilaan välisiirrot sopivat kuin nenä päähän, olkoonkin, että muunnelmanä 1.- Re2 jättää toivomisen varaa, siinä kun hyödynnetään eri valkopatteria.

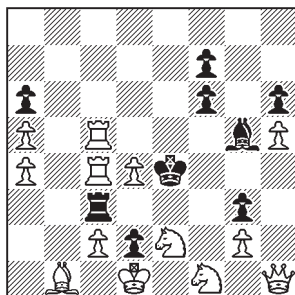
A25. Frederik Nanning
Olympia-T 1936

3#

12+7

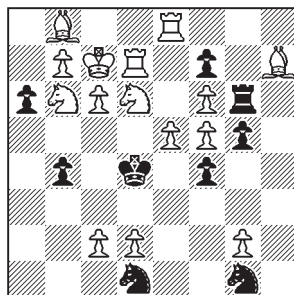
A26. Hans Voigt &
Fritz Hilbig
main., *Die Schwalbe* 11/1940

2#

13+9

A27. Marcel Tribowski
10. sija, 9. WCCT 2013

4#

15+9

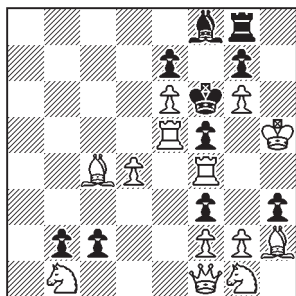
Itse- ja apumatit

Itsemateissa albiinot eivät näytä olevan kovin yleisiä, ja varhaisimpia saa etsiä 3-siirtoispuolelta (tehtävä 28): **1.Dd3!** (2.Dxc2 Th8#), 1.- c1D 2.g4 D~ 3.D,TxD Th8#, 2.- Dxf4,Dxg1 3.g5+ Dxg5#, 1.- c1T 2.gxh3 Txg1 3.Lxg1 Th8#, 1.- c1L 2.g3 Lxf4 3.gxf4 Th8#, 1.- c1R 2.gxf3 Ra2,Rxd3 3.LxR Th8#. Tämän tehtävän kohdalla albiinon motivoivnin löytäminen saattaa olla työlästä.

Ensimmäinen apumatti-albiino saattaa

olla **29**: 1.Tae4 Dc7 2.Ld4 c4#, 1.Ke4 Dd6 2.Lf5 cxd3#, 1.Kc4 Kd8 2.Ld5 cxb3#, 1.Le5 Dc6+ 2.Kd4 c3#. Sievät mallimatit kaupantekijäisiksi. Apumattien myötä albiinoille alkoi olla leimallista se, että suorat matit yleistyivät patterimattien kustannuksella, kuten seuraavissakin tehtävissä. **30** voi olla ensimmäinen tupla-albiino apumatissa: 1.Ke4+ c4 2.Td4 exf3#, b) 1.Kd4+ cxb3 2.Td5 e3#, c) 1.Kc4 c3 2.Rd5 exd3#, d) 1.Re6 cxd3 2.Rd4 e4#. Sievä kaksostus, jossa samaa nappulaa siirretään eri puolille lautaa.

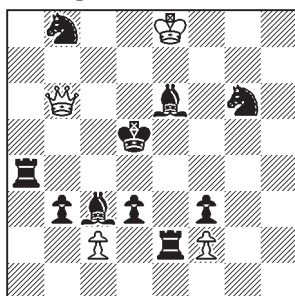
A28. Jan Knöppel
1. palk. *Springaren* 1950

i#3

13+10

A29. György Páros
1. palk. BSB 1954

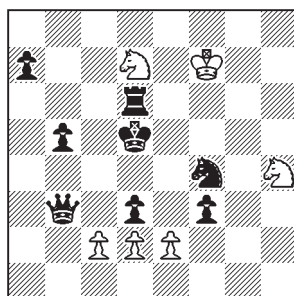

a#2

4111

4+10

A30. Vatslav Gebelt
2. sija NL:n joukkueimest.
1966

a#2

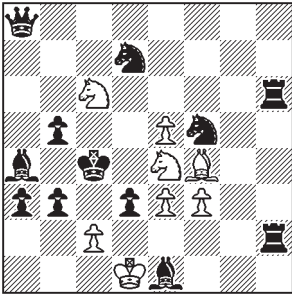
b) vRh4→g3

c) vRh4→e1

d) vRh4→b8

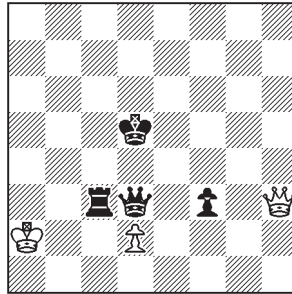
6+8

A31. Vladimir Korol'kov &
Lev Lošinski
3. palk. FIDE IV 1962–1967

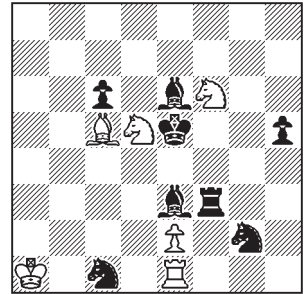
a#2 4111 8+12
b) vRc6=vLc6

A32. Hans Vetter
3. kum. *Schach-Echo*1975

a#2 b) mTc3→e4 3+4
c) vDh3→g3
d) vDh3→g2

A33. Živko Janevski
1. main. *Springaren* 1988

a#2 4111 6+8

31 sisältää erikoislaatuisen ennätysten: 2 x albiino, joista yksi esiintyy 1. siirrossa, toinen mattisiirrossa: a) 1.d2 cxb3+ 2.Kd3 Rb4#, 1.Kd5 c4+ 2.Ke6 Rg5#, 1.Rxe5 cxd3+ 2.Kxd3 Rxe5#, 1.Dg8 c3 2.Dd5 Ra5#, b) 1.Lf2 Kd2 2.b4 cxd3#, 1.La5 Ld5+ 2.Kb4 c3#, 1.b4 Lxa4 2.Dd5 cvb3#, 1.Te6 Lxb5+ 2.Kd5 c4#. **32** on yksi varhaisimpia löytämiäni miniatyyrejä: 1.De4 d4 2.Tc4 Dd7#, b) 1.Te3 dxe3 2.Ke4 De6#, c) 1.De3 d3 2.Kd4

Dd6#, d) 1.Kc4 dxc3 2.f2 Dc6#. Neljä täsmätoistomattia! Tehtävässä **33** on yksi albiinon liittyvä ennätys: 1.Rd3 exd3 2.Tf5 d4#, 1.Rh4 exf3 2.Rf5 f4#, 1.Lxc5 e4 2.Kd6 e5#, 1.Lf4 e3 2.Lf5 exf4#, eli pidennetty albiino: saman valkean sotilaan kahdeksan mahdollista siirtoa sen alkuruudulta.

Yksi a#-albiino löytyy myös tämän lehden ensipainososastolta: Abdelaziz Onkoudin 4669.

Albiinosta

Joose Norrin ehdotuksesta ryhdyin etsimään albiino-termin varhaisinta käyttöä. Työ vei aikaa, koska shakkisanakirjoissa ja muissa lähteissä ei kovinkaan usein kirjoiteta termien historiasta.

Alankomaalaisen Jan C. Roosendaalin (1921–2017) kirjasta *De Albino* (1984) löytyi kuitenkin maininta, että termin olisi ottanut käyttöön 1920-luvulla JCR:n maanmies Frederik W. Nanning (1892–1958). Teema on mukana mm. Nanningin ja Albertus M. Koldijkjin (1917–2005) teoksessa *Thema-boek* (1948).

JRC:n teoksessa annetaan yksi varhainen esimerkki albiinosta, vuodelta 1858: Sam

Loydin 3#, joka löytyy mm. Alain C. Whiten (1880–1951) Loyd-kirjasta *Sam Loyd and His Chess Problems* (1913) numerolla 466. Kyseessä on ns. pseudokolmisiirtoinen, eli valkean 1. siirto on shakki ja mustan ainoan laillisen siirron jälkeen asema on perinteinen 2#, jossa vL siirtyy albiinosotilaan taakse ja muodostaa patterin. (yacpdb nro 47466; ilmeisesti ei PDB:ssä)

Tähän tehtävään liittyen ACW toteaa kirjansa sivulla 323: ”Tehtävässä 466 hän [Loyd] antaa tietääkseni ensimmäisen esimerkin yhden valkean sotilaan neljästä patterimatista mustan tornin siirtojen jälkeen.” Tämähän *saattaa* tarkoittaa sitä, että

on olemassa varhaisempia albiinotehtäviä ilman patterimatteja tai vastauksena muihin kuin mT:n siirtoihin.

Loydin tehtävä ilmestyi newyorkilaisessa *Albion*-lehdessä. Onkin spekuloidavissa, että Nanning valitsi nimen ”albino”, koska se on anagrammi sanasta Albion...

Toinen hieman vastaava tehtävä on Loyd-kirjan nro 454, 2# vuodelta 1866 (kirjassa 1867; PDB P1020202 ja yacpdb 36961), joka yhdistää albiinon ja urkupillit, mutta siinä ei albiinomuunnelmisto toimi aivan täysin. Teknisesti ottaen kumpikaan näistä tehtävistä ei siis ole ensimmäinen albiino-2#.

Albiino-termistä vielä se huomio, että esimerkiksi *The Problemist* -lehden hake- mistossa, joka kattaa volyymit 1–6 ja vuodet 1926–1961, ei albiino-termiä esiinny, picka- ninny kylläkin. Ilmeisesti albiinon viittaa hakemiston termi ”White Pawn Four”.

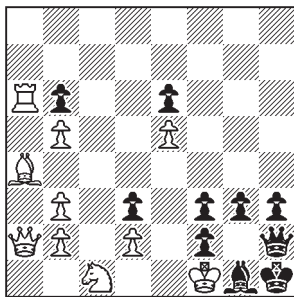
Henry Tanner

6. Azemmour TT

1-6,5 siirron apumateille, joissa kuusi eri- tyypistä nappulaa tekee täsmälleen yhden siirron.

Esimerkkitehtävät:

Abdelaziz Onkoud
erikoispalkinto Gafarov 70 JT 2016

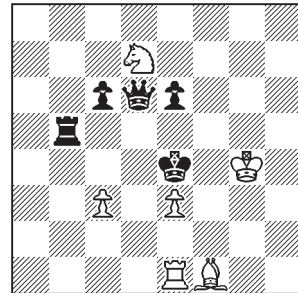

a#5½

10+10

1.- Ta5 2.bxa5 b4 3.axb4 Lc2 4.dxc2
Re2 5.fxe2+ Kxe2 6.Kg2 Da8#

Abdelaziz Onkoud

a#1

3.1

6+5

1.Te5 Rf6# 1.Dd3 Lg2# 1.Kd5 e4#

Ensimmäinen esimerkkitehtävä esittää teeman valkean siirroissa, jälkimmäinen valkean ja mustan siirroissa.

Tehtävät viimeistään 5.9.2018 sähköpos- tilla: azonkoud@hotmail.com.

Lauttasaarelainen shakkitoiminta 70 vuotta JT

Shakkitoiminta Lauttasaareissa täyttää 70 vuotta 2018. Lauttasaaren Shakkikerho perustettiin vuonna 1948. Nykyisin kerhon toiminta jatkuu nimellä Lauttasaaren Suomalainen Shakkikerho. Tämä kerho syntyi vuonna 1917, kun Lauttasaaren Shakkikerho ja Suomalainen Shakkikerho yhdistyivät.

Merkkivuotta juhlistetaan laadintakil- pailulla oikeaoppisille lopputehtäville.

Teema on vapaa, kirjapalkinnot. Tehtävät viimeistään 30.11.2018 luottamusmiehelle Arto Heimonen (artoheimonen01@gmail.com). Tuomari on Harri Hurme, LauttSSK:n jäsen.

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatioita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Kari Valtoselle, lopputehtävät Joose Norrille, apumatit Harry Fougiaxisille, ja itsematit sekä satushakki- ja retrotehtävät Johan Beijelle. Tehtäviin liittyvät kommentit Janne Syväniemelle (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Kari Valtonen; studies to Joose Norri; helpmates to Harry Fougiaxis, and selfmates, fairies and retroes to Johan Beije. All comments related to the problems should be sent to Janne Syväniemi (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

Kari Valtonen, Hämeenpuisto 17-19 B 23, FI-33210 Tampere, Finland (karivaltonen83@gmail.com)

Tuomarit – Judges: 2# 2018–2019: NN, 3# 2018–2019: NN, n# 2018–2019: NN

4651. Ismo Tompuri

Vehkajoki

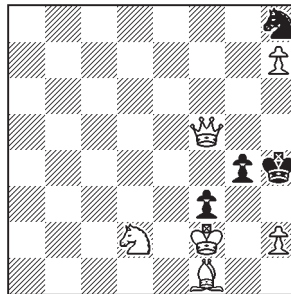

2#

7+7

4652. Ismo Tompuri

Vehkajoki

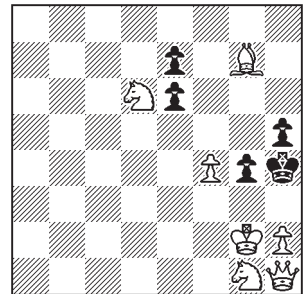

2#

6+4

4653. Ismo Tompuri

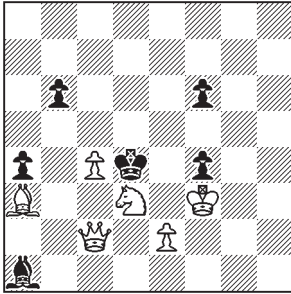
Vehkajoki

2#

7+5

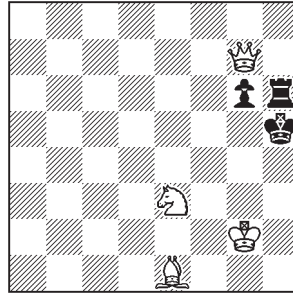
4654. Ismo Tompuri
Vehkajoki

2#

6+6

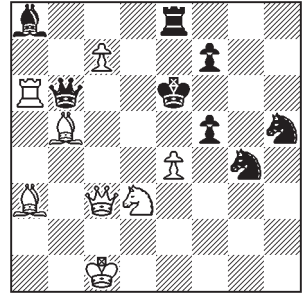
4655. Ismo Tompuri
Vehkajoki

2#

4+3

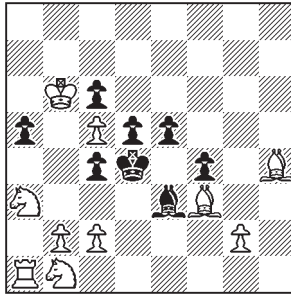
4656. Kari Valtonen
Tampere

2#

8+8

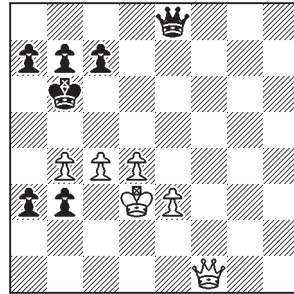
4657. Ismo Tompuri
Vehkajoki

3#

10+8

4658. Jorma Pitkänen
Lahti

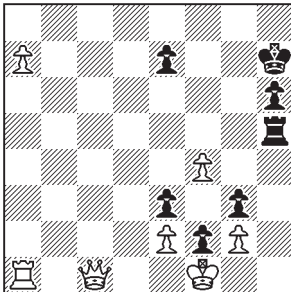
13#

6+7

LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Joose Norri, (tnchessendgamestudies@gmail.com)
Tuomari – Judge: 2018–19: Martin Minski

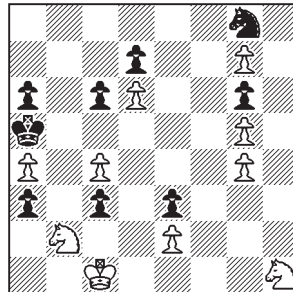
4659. Daniele Gatti
ITA

voitto (+)

7+7

4660. Paavo Tikka
Espoo
Veikko Nevanlinnan mukaan

voitto (+)

10+9

Pál Benkö 90 JT

Pelishakin suurmestari ja laadinnan kansainvälinen mestari Pál Benkö täyttää tänä vuonna 90 vuotta. Merkki-paalua juhlistetaan laadintakilpailulla kolmen siirron apumateilla, joissa on joko kuvioasemassa kolme ratkaisua tai kolme kaksosuotoa. Nolla-asetat ovat sallittuja. Korkeintaan kaksi tehtävää yhdeltä laatijalta. Tehtävät viimeistään 30.11.2018 luotamusmies Zoltán Laborczille: laborcziz@gmail.com
Tuomari on Tibor Szabó.

ITSEMATIT – SELFMAATES

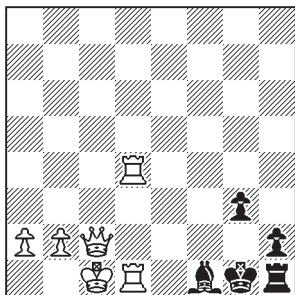
Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@outlook.com)
Tuomari – Judge: 2018–2019: **Jorma Paavilainen**

A nice series of six selfmates. Jorma Pitkänen shows us to be an all-rounder with several types of selfmates, a light and heavy weighted selfmate and of course a selfmate with only pawns on the board. Alexandr's selfmate in 12 needed some corrections before publication but it is worth to see. Sergei shows us his trademark, switchbacks in a circle. The last two selfmates are not c+.

Mukava 6 itsematin sarja. Jorma Pitkänen näyttää meille olevansa monitaituri usealla eri tyyppisellä itsematilla, kevyt ja raskas ja tietysti itsemati pelkillä sotilailla. Aleksandrin 12-siirtoinen tarvitsi joitain korjauksia ennen julkaisua, mutta se on näkemisen arvoisen. Sergei näyttää tavaramerkkinsä, paluut kehällä. Kaksi viimeistä itsematia eivät ole C+.

4661. Jorma Pitkänen

Lahti

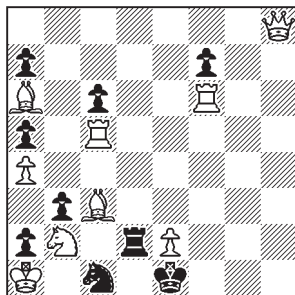
i#5

6+5

b) mLf1 = mRf1; i#8

4662. Jorma Pitkänen

Lahti

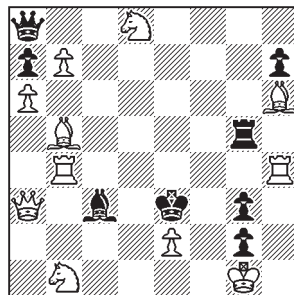

i#6

9+9

4663. Jorma Pitkänen

Lahti

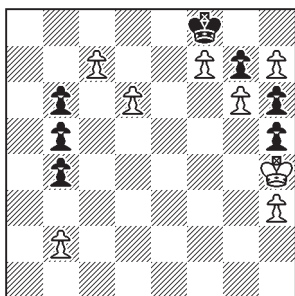

i#8

11+8

4664. Jorma Pitkänen

Lahti

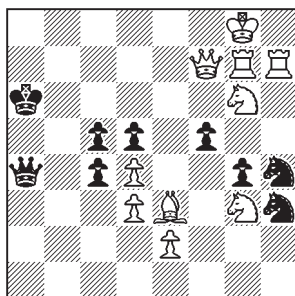

i#9

8+7

4665. Aleksandr Ažusin

RUS

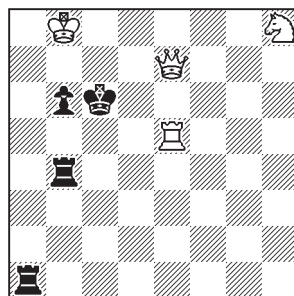

i#12

10+9

4666. Sergei Smotrov

KAZ

i#18

4+4

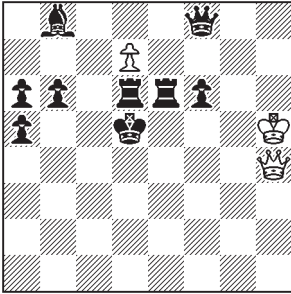
APUMATIT – HELPMATES

Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece (loyaldragon@gmail.com)

Tuomarit – Judges: a#2-3/h#2-3 2017-18: **Dmitri Turevski**, a#n/h#n 2017-18: **Ioannis Kalkavouras**

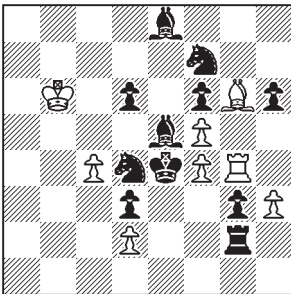
4667. Michel Caillaud

Valeri Semenenkon mukaan
FRA

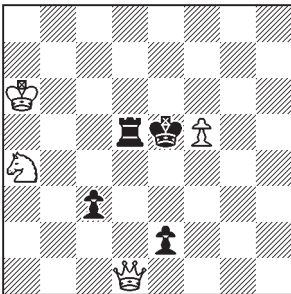
a#2 3.1.1.1 3+9

4670. Abdelaziz Onkoud
MAR

a#2 4.1.1.1 8+11

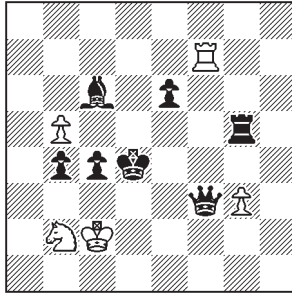
4673. Aleksandr Jeltsov
RUS

a#2 2.1.1.1 b) f5→g3 4+4

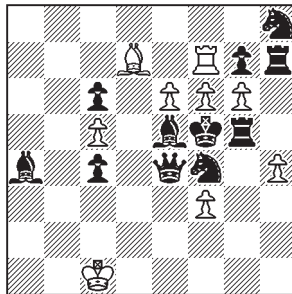
4668. Živko Janevski

omistus Harry Fougiaxis
MKD

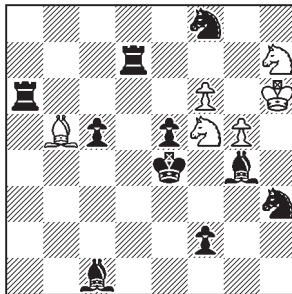
a#2 4.1.1.1 5+7

4671. Abdelaziz Onkoud
MAR

a#2 4.1.1.1 9+11

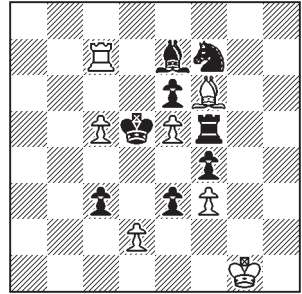
4674. Francesco Simoni
ITA

a#2½* 6+10
b) alkusiiron jälkeen/after key

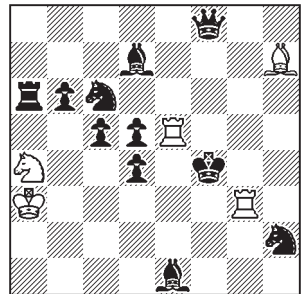
4669. Abdelaziz Onkoud

MAR

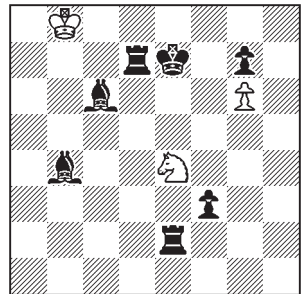
a#2 4.1.1.1 7+8

4672. Christer Jonsson
SWE

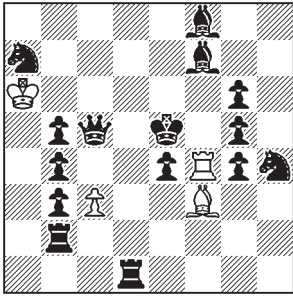
a#2 b) Lh7→h5 5+11

4675. Aleksandr Jeltsov
RUS

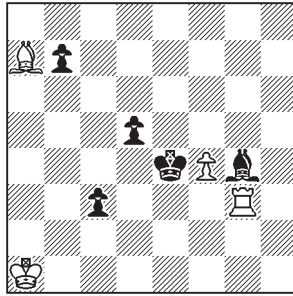
a#3 2.1.1... 3+7

4676. Mihailo Geršynskiy
& Aleksandr Pankratjev
UKR/RUS

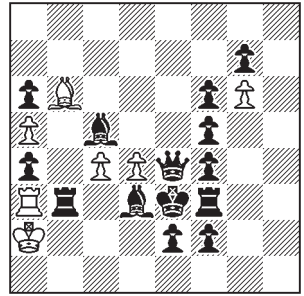
a#3 2.1.1... 4+15

4677. Aleksei Ivunin &
Aleksandr Pankratjev
RUS

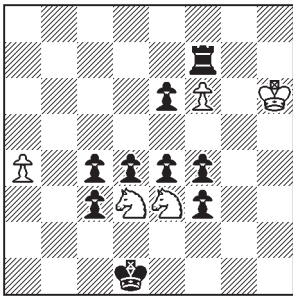
a#3 4.1.1... 4+5

4678. Mihailo Geršynskiy
& Aleksandr Pankratjev
UKR/RUS

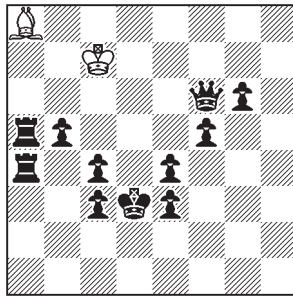
a#3 b) Ke3→e4 7+14

4679. Christer Jonsson
SWE

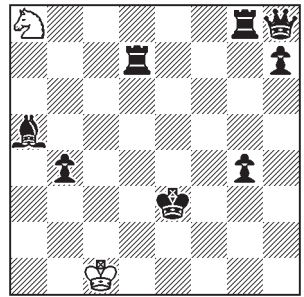
a#4 2.1.1... 5+9

4680. Petre Stojoski
MKD

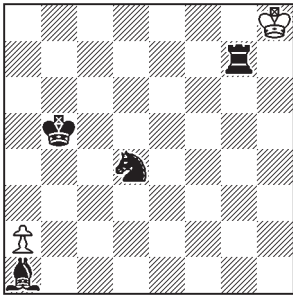
a#4½ 2+11

4681. Petre Stojoski
MKD

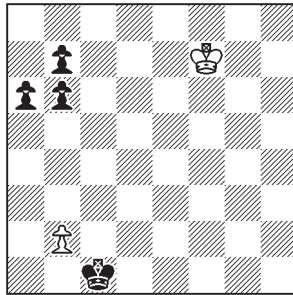
a#5½ 2+8

4682. Mika Korhonen
Helsinki

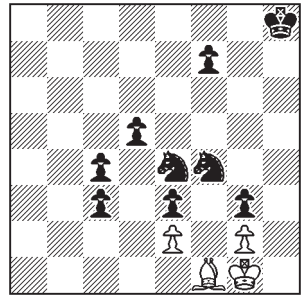
a#6 2.1.1... 2+4

4683. Jorma Pitkänen
Lahti

a#6 2.1.1... 2+4

4684. Jorma Pitkänen
Lahti

a#6 2.1.1... 4+9

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@outlook.com)
Tuomari – Judge: 2018–2019: NN

This issue has for every 'fairy-lover' something to offer. Pierre shows us his own version of 'the wild bunch' using his Take&make. Sometimes you receive a chessproblem where even after reading the composers remarks you still think "how does it work?". Manfreds problem is such one! Nice miniatures by Sergei and Václav. Between their contributions you find Jorma's continuation of his project problems with only pawns on the board. Speaking of projects, in Tehtäväniekka 1 the Argentines Roberto Osorio and Jorge Lois launched a new PG project with ZZ-patrons. Unto picked-up this new challenge and produced some nice PG's. All three PG's are not c+.

Satuehdot

Take&Make: Lyövän nappulan täytyy lyötyään tehdä vielä jatkosiirto, jonka tekotavan määrää lyöty nappula (Jos esim. R Lyö T:n, R siirtyy lyöntiruudusta edelleen kuten T.) Jatkosiirto ei voi olla lyönti. Jos jatkosiirto ei ole mahdollinen, lyönti on laiton. Shakit ovat tavanomaisia. Sotilaat eivät voi koskaan siirtyä perusrivilleen. Siirto on loppuun suoritettu vasta jälkimmäisen siiron jälkeen. **AntiKirke Clone** Lyövä nappula (myös K) muuttuu lyömänsä lajiseksi ja syntyy saman tien uudelleen ruudulla, jolla vastaava lyövä nappula syntyisi antikirkessä. (Jos esim. Musta löisi valkealta vaalearuutuisen lähetin, lyövä nappula muuttuisi lähetiksi ja syntyisi

Tässä numerossa on tarjolla jotain kaikille satuharrastajille. Pierre näyttää oman versionsa Hurjasta Joukosta take-makea käyttäen. Joskus saat vastaan tehtävän, josta ajattelet vielä laatijoiden huomautusten jälkeen että miten se toimii. Manfredin tehtävä on sellainen. Kiva miniatyyri Sergeiltä ja Václavilta. Heidän panostensa välissä on Jorman jatko tehtäville, jossa laudalla on vain sotilaita. Projekteista puheenollen, TN 1/18:ssä argentiinalaiset Osorio ja Lois käynnistivät uuden johtopeliprojektin ZZ-suojelijoilla. Unto poimi tästä uuden haasteen ja teki muutamia kivoja johtopelejä. Kaikki johtopelit eivät ole C+.

ruutuun c8.) Jos syntymäruutu on miehitetty, lyönti on laiton. Poikkeuksena edellä olevasta shakkaava tai matin tekevä nappula ei muutu kuninkaaksi, vaan se syntyy (jos se löisi K:n) oman lajinsa sytymäruutuun (jolloin shakin voi torjua miehittämällä tämän syntymäruudun).

KöKo Siirto on mahdollinen vain, jos tulo-ruudun vieressä sijaitsee (yksi tai useampi) nappula.

AMU: Tavoitteen täyttävä siirto voidaan tehdä vain nappulalla, jota tarkkailee täsmälleen yksi vastapuolen nappula (kuningas mukaan lukien) ennen siirtoa.

Fairy Conditions

Take&Make: When a piece captures (including King), it must move again from its arrival square as the piece it captured (colour included). A Pawn capturing promotes, eventually, only after its 2nd move. A pawn can't appear on its 1st rank.

Anticirce Clone: When a piece captures (including King), it takes the nature of the captured unit and is then replaced on its rebirth square (according to the Anticirce rules); if this square is occupied, the capture is forbid-

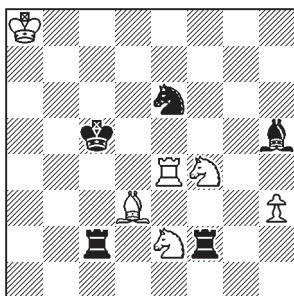
den. Unless otherwise stated, captures on the rebirth square are forbidden. The checking/mating piece does not take the nature of the King and its returning square is according to its own nature (as in Anticirce).

Köko: A move is possible only if the piece moved arrives on a square next to another unit.

AMU: The move to fulfill the aim may only be made by a unit, which is observed by precisely one enemy unit (including King) prior to the move.

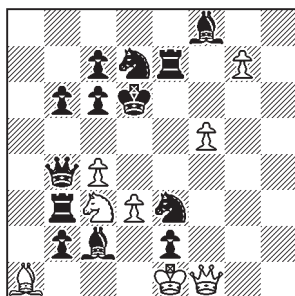
	Satunappula	Lyh.	Selitys	Fairy piece	Abbr.	Explanation
	Heinäsiirkka	H	Liikuu daamin linjoja pitkin ja hyppää toisen nappulan (mustan tai valkoisen) yli laskutuen välittömästi nappulan taakse. Löynti voi tapahtua saavuttaessa, jos ylihyppätty nappula ei vaikuta.	Grasshopper	G	Moves along Q-lines over another unit of either color to the square immediately beyond that unit. A capture may be made on arrival, but the hurdle is not affected
	L ä h e t t i - heinäsiirkka	LH	Liikkuu lähettin linjoja pitkin ja hyppää toisen nappulan (mustan tai valkoisen) yli laskeutuen välittömästi nappulan taakse. Löynti voi tapahtua saavuttaessa, jos ylihyppätty nappula ei vaikuta.	Bishopper	BH	Moves along Bishop-lines over another unit of either color to the square immediately beyond that unit. A capture may be made on arrival, but the hurdle is not affected

4685. Pierre Tritten
FRA

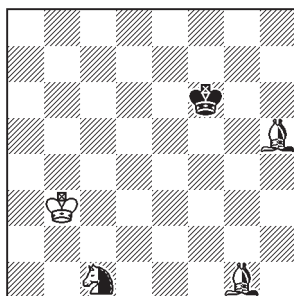
a#2 2.1.1.1 6+5
Take & Make

4686. Manfred Rittirsch
GER

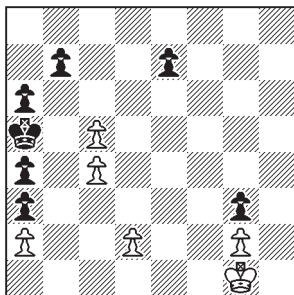
a#2 b) Df1→h8 8+13
AMU + Antikirke

4687. Sergei Smotrov
KAZ

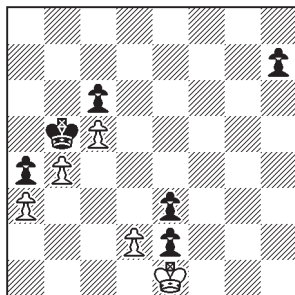
ai#6 KōKo) nRc1→h3 1+1+3
c) Kf6→d7 d) nLh5→a4
Neutraali/Neutral/Rc1, Lg1, Lh5

4688. Jorma Pitkänen
Lahti

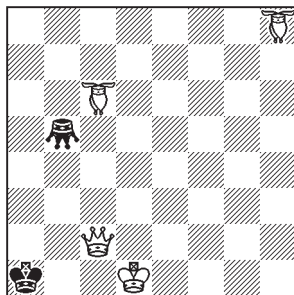
ai#6 6+7
b) ai=6 & vg2→mg2

4689. Jorma Pitkänen
Lahti

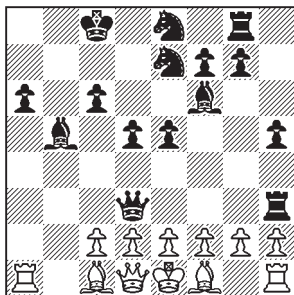
ai#6½ 5+6

4690. Václav Kotěšovec
CZE

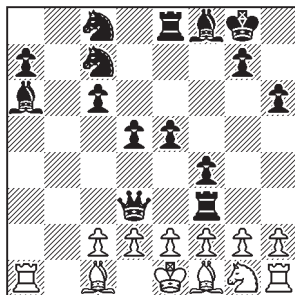
ai#11 2.1... 4+2
Lähetti-Heinäsiirkka/Bi-
shopper c6, h8
Heinäsiirkka/Grasshopper b5

4691. Unto Heinonen
Helsinki

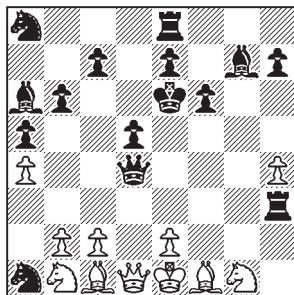
Johtopeli/PG 19 12+15

4692. Unto Heinonen
Helsinki

Johtopeli/PG 19½ 12+15

4693. Unto Heinonen
Helsinki

Johtopeli/PG 22 11+15

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

4651. Tompuri 1.Rf3! (2.Rd2#), 1.- Kxf3 2.Dxd5#, 1.- Lxf3 2.Dc2#, 1.- Lel 2.Rg5#, 1.- Rxe3 2.Dxe3#.

4652. Tompuri 1.Re4? Rf7! 1.h3? g3+!. 1.Lh3! , 1.- R~ 2.Dxg4#, 1.- Kxh3 2.Dh5#, 1.- gxh3 2.Rxf3#, 1.- g3+ 2.hxg3#.

4653. Tompuri 1.Lh6? g3! 1.h3! (sp.), 1.- exd6 2.Lf6#, 1.- e5 2.Rf5#, 1.- g3 2.Rf3#, 1.- gxh3 2.Dxh3#.

4654. Tompuri 1.Rb4? Kc5! 1.Re5! (2.Rc6#), 1.- Lc3 2.De4#, 1.- Kxe5 2.De4#, 1.- fxe5 2.Dd3#.

4655. Tompuri *1.- Kg5 2.De5#. 1.Lh4! (sp.), 1.- Kxh4 2.Dxh6#, 1.- T~ 2.DxT#, 1.- g5 2.Dxg5#.

4656. Valtonen 1.Dd4! (2.Ld7#), 1.- Dc6+ 2.Lc4#, 1.- Lc6 2.Dd6#, 1.- Rhf6 2.Rf4#, 1.- Rgf6[e5] 2.D[x]e5#, 1.- Td8 2.cxd8R#, 1.- Ld5 2.cxd5#, 1.- f6 2.Dd7#, 1.- Te7 2.Rc5#, (1.- Dd6 2.Dxd6#). Yksivaiheinen teemanmuutos, teemat: katko, suojattajättö, syöttö vs:lle ja tukinta.

4657. Tompuri 1.Rc3? Lg1 2.Te1 a4! 1.Rd2! (sp.), 1.- a4 2.Td1 Lxd2 3.Lf2#, 1.- Lxd2 2.Lf2+ Le3 3.Td1#, 1.- Lg1 2.Td1 Ke3/e4/Le3 3.Rf1/Rdxc4/Rb3#.

4658. Pitkänen 1.Df5! Da4[!] - 1.- Dg6[?] 2.Dxg6+ > 12# - 2.Dc5+ Ka6 3.b5+ Ka5 4.Dxa7+ Kb4 5.Dc5+ Ka5 6.Kc3 b6 7.Df8 Dxb5 8.cxb5 Kxb5 9.De8+ c6 10.Kxb3 a2 11.Da8 a1~ 12.Dxa1 c5 13.Da4#. Siirtojen 1.Df5! Da4 jälkeen C+ all moves.

4659. Gatti Tasapeliini johtaa 1.Db1+? Kg7 2.Db2+ Kf7 3.Db3+ e6 4.Db7+ Kf6 5.Db2+ Kf7. Voitto on 1.Dc2+! Kg7 2.Dc3+ Kf7 3.Dc4+ Kg7 (3.- e6 4.Dc7+ Kg6 5.f5+) 4.Dd4+ Kf7 5.Dd5+! Txd5 6.f5! (6.a8D? Th5) 6.- Td4 7.a8D Th4 8.Dd5+ tai 6.- Txf5 7.a8D Th5 8.Df3+.

4660. Tikka 1.Kb1! c2+ (1.- axb2 2.Rg3 Kxa4 3.Ka2 b1D+ 4.Kxb1 Kb3 5.Rf5! - mutta ei

5.Rf1? Kxc4 6.Rxe3+ Kc5 – 5.- c2+ 6.Kcl a5 7.Rxe3 a4 8.Rxc2 Kxc4 9.Re3+ Kc5 10.Rf5 gxf5 11.gxf5 Kxd6 12.f6 Ke6 13.Kb2 c5 14.Ka3) 2.Kxc2 a2 3.Kb3 a1D 4.c5 Db1 5.Rg3 Rf6 6.gxf6 g5 7.g8L! Dd1+ 8.Ka2 Db3+ 9.Lxb3. (V. Nevanlinna, Stella Polaris 1/1970: Kcl Rb2 sa4 c4 e2 e5 g4 – Ka5 sa3 a6 c3 d7, voitto. 1.Kb1 c2+ 2.Kxc2 a2 3.e6! dxe6 4.Kb3 a1D 5.c5 Db1 6.g5 e5 7.g6 e4 8.g7 e3 9.c6.)

4661. Pitkänen a) 1.Kb1! g2 2.Dc5 Kf2 3.Te4+ Kf3 4.Df5+ Kg3 5.Td3+ Lxd3# b) 1.Tg4! g2 2.Txf1+ Kxf1 3.Dxg2+ Kel 4.Kb1 Tg1 5.Te4+ Kd1 6.Td4+ Kel 7.Td1+ Kxd1 8.Dd2+ Kxd2#

4662. Pitkänen 1.Dh2! Rd3 2.Dg1+ Kxe2 3.Tf2+ Ke3 4.Dg3+ Ke4 5.Dg2+ Ke3 6.Rd1+ Txd1#; 1.- Rxe2 2.Lxe2 a6 3.Lb4 axb4 4.Tc1+ Td1 5.Lxa6 c5 6.Lc4 Txc1#. Two different ways to force the selfmate.

4663. Pitkänen 1.Ta1! Db8 2.Dc5+ Ld4 3.Te4+ Kxe4+ 4.Txd4+ Ke3 5.Te4+ Kxe4 6.Ld3+ Kf4 7.Df5+ Ke3 8.Df2+ gxf2#; 1.- Dc8 2.De7+ Le5 (2.- De6? 3.Dxe6+ Le5 4.Th2 gxh2#) 3.Ta3+ Dc3 Dxg5+ Lf4 5.Dc5+ Ke4 6.Ld3+ Dxd3 7.exd3+ Kf3 8.Df2+ gxf2#; 1.- Dxd8 2.Dxc3+ Dd3 3.De5+ De4 4.Dxg3+ Df3 5.De5+ De4 6.Dc5+ Dd4 7.Dc1+ Dd2 8.Th2 Dxc1#. Interesting variations, in the first two variations square h2 is covered by D/L on the diagonal b8-h2 after the capture 8.- gxf2#. In the last variation black pawn is captured first after a walk-around around the black King covered by his Queen.

4664. Pitkänen 1.c8R! b3 2.d7 b4 3.d8L b5 4.Lf6 gxf6 5.h8T+ Kg7 6.f8D+ Kxg6 7.Rd6 f5 8.De7 f4 9.Dg5+ hxg5#. AUW with good motivation for blacks last pawnmoves.

4665. Ažusin 1.Da7+ Kb5 2.Tb7+ Kc6 3.Thc7+ Kd6 4.dxc5+ Ke6 5.Te7+ Kf6 6.Rh5+ Kxg6 7.Tg7+ Kxh5 8.Th7+ Kg6 9.Tbg7+ Kf6 10.Df7+ Ke5 11.d4+ Ke4 12.De8+ Dxe8#. Author: "a Bristol with three pieces and their

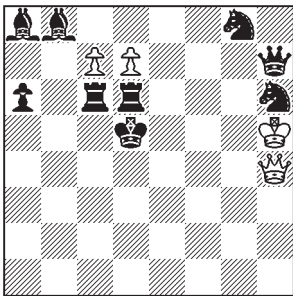
switchback”.

4666. Smotrov mainplan: 1.Tc5+ bxc5+ 2.Db7+? Kd6! (instead of 2.- Txb7). Solution: 1.Df6+! Kd7 2.Te7+ Kd8 4.Te4+ Kd7 4.De6+ Kd8 5.Dg8+ Kd7 6.Dc8+ Kd6 7.Rf7+ Kd5 8.Df5+ Kc6 9.Te6+ Kd7 10.Te5+ Kc6 11.Df6+ Kd7 12.Td5+ Ke8 13.Rd6+ Kd7 14.Rc8+ Ke8 and now mainplan: 17.Tc5+ bxc5+ 18.Db7+ Txb7#. Author: Switchbacks off white pieces, logic maneuver Rh8 to c8 and ring maneuver off White’s Queen, e7-e6-g8-c8-f5!

4667. Caillaud 1.Dc8 dxc8L 2.Kc6 Dc4#; 1.Tc6 d8=L 2.Kd6 Dd4#; 1.Te8 dxe8L 2.Kc6 De4#. Three promotions to bishop by the same pawn with chameleon echo model mates. Substantially anticipated by Valery Semenenko, 5–7 Pl Moscow Championship 2009 (see diag. A). Using the same pawn may allow this one to exist. The pair of black pawns on a5 and b6 could be replaced by a white pawn on a5, but I would rather avoid using a white pawn in only one solution of a Bohemian-flavored helpmate. [Composer]

[A] Valery Semenenko

Moscow Championship 2009
5.–7. Place e.a.

a#2 3.1.1.1 4+9

[A] Semenenko 1.Te6 d8L 2.Kd6 Dd4#; 1.Tb6 c8L 2.Kc6 Dc4#; 1.Kc5 cxb8L 2.Kb6 Db4#. **4668. Janevski** 1.Td5 Tf4+ 2.Ke5 Rxc4#; 1.Dd5 Rxc4 2.Ke4 Tf4#; 1.Txb5 Td7+ 2.Kc5 Ra4#; 1.Le4+ Rd3 2.Kd5 Td7#. Two pairs of thematically connected solutions and four

model mates in Meredith [Composer] Many thanks for the dedication! I guess it is rather hard trying to arrange for an exchange of white moves in both pairs of solutions [HF].

4669. Onkoud 1.Lxc5 dxc3 2.Ld4 c4#; 1.Txe5 d3 2.Te4 fxe4#; 1.Rxe5 dxe3 2.Rc4 e4#; 1.Lxf6 Td7+ 2.Kxe5 d4#. Albino, sadly with only three model mates [HF].

4670. Onkoud 1.Rf3 Tg5 (Tgx3?) 2.Kxf4 Tg4#; 1.Re6 Lh5 (Lxf7?) 2.Kxf5 Lg6#; 1.Tf2 Tgx3 2.Txf4 Te3#; 1.Ld7 Lxf7 2.Lxf5 Ld5#. In the first pair we have square blocks by the black knight followed by unguards with dual avoidance effect, king moves to the flights and switchback mates. In the second pair the black rook and bishop, which were necessary for the dual avoidance in the first pair, now block squares [HF].

4671. Onkoud 1.Rhxg6 Te7 (Tgx7?) 2.Kxf6 Tf7#; 1.Rd5 Le8 (Lxc6?) 2.Kxe6 Ld7#; 1.Txg6 Txg7 2.Txf6 Tg5#; 1.Dd5 Lxc6 (Le8?) 2.Dxe6 Le4#. The composer submitted an alternative setting, which deserves a separate diagram. In this version we have delayed follow-my-leader mates, but more black units are involved in the play and I have a feeling that the unity is slightly inferior. In the solution starting with 1.Txg6, the alternative option Te7... is not convincing as the black knight must, in any case, unguard the mate square [HF].

4672. Jonsson a) 1.La5 Rc3 2.Rxe5 Re2# b) 1.Ra5 Rb2 2.Lxg3 Rd3#. Diagonally mirrored echo model mates and exchange of black roles (interference unpins and square blocks with passive captures). [HF]

4673. Jeltsov a) 1.Td4 Dxe2+ 2.Kd5 De6#; 1.Td7 Dg1 2.Kd6 Dc5# b) 1.Td6+ Rb6 2.Tf6 Dd5#; 1.Ke4 Rb2 2.Te5 Dd3#. Four blocks by the rook on different squares, bK is mated standing on different squares, active play and model mates on different squares by the white queen. A little gem [HF].

4674. Simoni a) 1.Re6 f7 2.Kd5 Rf6#; 1.- Lf1 2.Rf4 g6 3.Kf3 Rg5# b) 1.Rf4 g6 2.Kf3 Rg5#; 1.- Lb5 2.Re6 f7 3.Kd5 Rf6#. Square blocks by the knights and interference unpins,

evacuation of the mate squares by the pawns, diagonally mirrored echo model mates, Perpetuum mobile [HF].

4675. Jeltsov 1.Kd8 Rc5 2.Tf7 gxf7 3.Le4 f8D#; 1.Ke8 Rf6+ 2.gxf6 g7 3.Tee7 g8D#. Surprising knight sacrifice in one solution and two mates with queen promotion [HF].

4676. Geršynskiy & Pankratjev 1.Td5 Ld1 2.bxc3 Lc2 3.Kd4 Txe4#; 1.Lc4 Tf7 2.Ld6 Te7+3.Kd5 Lxe4#. Square blocks, black-white FML, model mates on the same square [HF].

4677. Ivunin & Pankratjev 1.Lf3 Le3 2.d4 Tg5 3.d3 Te5#; 1.Lf5 Lb8 2.Kd4 Txc3 3.Le4 Le5#; 1.Le2 Tg6 2.Ld3 Tb6 3.Kd4 Tb4#; 1.Kxf4 Tf3+ 2.Ke5 Tf4 3.Le6 Lb8#. Square blocks by the bishop and four model mates with varied tactical play [HF].

4678. Geršynskiy & Pankratjev a) 1.Lxa3 Lc5 2.Lb2 La3 3.Lxd4 Lc1# b) 1.Txb6 Tb3 2.Td6 Tb6 3.Txd4 Te6#. Zilahi with square-evacuating captures and follow-my-leader manoeuvres [HF].

4679. Jonsson 1.Ke2 Rxc4 (Rxf4+?) 2.Te7 fxe7 3.Kxd3 e8D 4.Kxc4 Db5#; 1.Kd2 Rxf4 (Rxc4+?) 2.Tg7 fxe7 3.Kxe3 g8D 4.Kxf4 Dg5#. Kniest-captures with precise timing by the white knights, sacrifices of the black rook and white promotions to queen in a symmetric setting [HF].

4680. Stojoski 1.- Lc6 2.Ta2 Kb6 3.Td2 Kc5 4.Taa2 Lxb5 5.Tac2 Lxc4#. Bristol manoeuvres by the black rooks and white minimal [HF].

4681. Stojoski 1.- Rc7 2.Kd4 Kd2 3.Ke5+ Ke3 4.Kf6 Kf4 5.Kg7 Kg5 6.Tf7 Re6#. Black Anderssen-type royal battery and white minimal [HF].

4682. Korhonen 1.Ta7 Kg8 2.Ta5 Kf7 3.Rb3 Ke6 4.Lb2 Kd5 5.Ka4+ Kc4 6.La3 axb3#; 1.Ka5 a4 2.Rb5 axb5 3.Lc3 b6 4.Lb4 b7 5.Tg5 b8D 6.Tb5 Da7#. I had the impression that this problem was published in the '80s in *The Problemist*, but Hannu Harkola found out that it wasn't. This was discovered when he contacted me to arrange for the short article published in *TN* 1/2018, p. 29 on the occasion of my 60th birthday. Hannu, Jorma

Paavilainen and Henry Tanner didn't find the problem in any of the databases either and suggested to have it published as an original in the magazine. You will of course do your own check as well. [Composer] A 32-years old composition and no forerunner found in Win-Chloe! A pleasant miniature with contrasting white strategies (Excelsior and king-walk) and unified black play (knight sacrifices, square blocks by T/L) [HF].

4683. Pitkänen 1.Kc2 Ke6 2.Kb3 Kd5 3.Ka4 Kc4 4.Ka5 Kb3 5.b5 Ka3 6.b6 b4#; 1.Kd2 b4 2.Ke3 b5 3.Kf4 bxa6 4.Kg5 axb7 5.Kh6 b8D 6.Kh7 Dh2#. The move b2-b4 is White's first move in one solution and mate in the other [Composer]

4684. Pitkänen 1.Rd3 exd3 2.e2 dxe4 3.e1T e5 4.Te4 e6 5.Th4 exf7 6.Th7 f8D#; 1.Rxg2 Kxg2 2.Kg7 Kf3 3.Kf6 Kxe3 4.Ke5 Kf3 5.Kd4 Kf4 6.Rc5 e3#. The black knight unlocks the position in both solutions [Composer]

4685. Tritten I) 1.Lxe2-d4 Lxc2-c4 2.Kxc1-f1 Txd4-a1#; II) 1.Txf4-g6 Txe6-d4 2.Kxd4-h4 Lxg6-f6#.

4686. Rittirsch a) 1.exf1T (Ta8) gxf8L (Lc1) 2.bxc1D (Dd8) Re4#; b) 1.bxa1R (Rb8) gxf8D (Dd1) 2.exd1D (Dd8) c5#. Sometimes you get as editor a problem and then you think how?? Luckily Manfred included a complete explanation what you can see in this problem. MR: Threefold mixed promotion change including AUW. Reciprocal change of functions S/P. Reciprocal change of functions Q/B. Parallel moves of thematic black pawns in both twins. First black rebirth removes guard of mating square by blocking piece in both twins. Second black rebirth removes 2nd observation of mating piece in both twins. White rebirth provides sacrifice in both twins and model mates". For so far the content how does it work? The twinning switches 4 crucial differences: 1) Availability of sacrifice on f1, 2) Guard of e5 by Q, 3) Guard of e8(=c5) by Q, 4) Observation of Sc3 by Rb3.

Choice of q observation to be removed is

motivated by a) Removal of additional guard of mating square, b) Unpin of mating piece.

	b/e/G promotions	Mating	Guarding d5	Guarding e5	Being captured	Direction b/e pawns
a)	q/t/B	Sc3	c4	Ba1	Q(f1)	To the right
b)	s/q/Q	c4	Sc3	Q(h8)	Ba1	To the left

4687. Smotrov a) 1.Kc2 nLg6+ 2.Kd2 nLd3 3.nLd4 nLc3+4.Ke3 nLe4 5.Kf4 nLb1 6.Kg5+ nLd2#; b) 1.nLg4 nRf4 2.nLf3 Ke5 3.nRd5 Kd6 4.Kc4 Kc6 5.nRe3 nRf1 6.Kb5+ nLe2#; c) 1.nLd1 nLc2+ 2.Kc3 nLb3 3.Kc4 nLc5+ 4.Kd4 Kd6 5.nLa3 nLc4 6.Ke5+ nLb2#; d) 1.Kb4 nRb3 2.Kc4 nLd4 3.Kd5 nLc3 4.nRa5 nLc6 5.Kd6 nLd5 6.Ke7+ nLb4#. Author: 4 echo mates, Type 1 twins a, b – mirror chameleon echo mates, type 2 twins c,d echomates

4688. Pitkänen a) 1.d4 b5 2.d5 b4 3.d6 b3 4.dxe7 bxa2 5.e8D a1T 6.De1+ Txe1#; b) 1.d4 e5 2.d5 e4 3.d6 e3 4.d7 e2 5.d8R e1R 6.Rc6+ bxc6=.

4689. Pitkänen 1.-h5 2.d4 h4 3.d5 h3 4.d6 h2 5.d7 h1L 6.d8D Le4 7.Dd3+ Lxd3=.

4690. Kotěšovec I) 1.Dd3 He2 2.De4 He5 3.LHd4 He3 4.Kc1 He5 5.LHb6 He7 6.LHf3 Ka2 7.LHd5 Kb3 8.LHa2 Kc3 9.Kb1 Kd2 10.Ka1 Kc1 11.De2 Ha5#; II) 1.Dc1+ Ka2 2.LHa4 Kb3 3.LHc2 Kc3 4.LHb2 Hb1+ 5.Kel Hb3 6.LHd4 Kd3 7.Kf2 Ke4 8.LHg1 Kf5 9.Kg2 Kg4 10.Kh1 Kh3 11.Dg5 Hdl#.

4691. Heinonen 1.a4 e5 2.a5 Le7 3.a6 Lf6 4.axb7 Ra6 5.b8R Re7 6.Rc6 dxc6 7.Rc3 Dd3 8.Rd5 cxd5 9.b4 c6 10.b5 Rc7 11.b6 La6 12.b7 Lb5 13.b8R a6 14.Rd7 0-0-0 15.Rg3 Tg8 16.Rf8 Re8 17.Re6 hxg6 18.Rf4 Th3 19.Rh5 gxh5. Author: Two Ceriani-Frolkin by Knights, two original knights are sacrificed. White's home-base and only necessary captures. This is FPG ZZ(SS)1 & ZZ(SS) 1.

4692. Heinonen 1.a4 e5 2.a5 Lc5! 3.a6 Se7 4.axb7 Sa6 5.b8R 0-0 6.Rc6 dxc6 7.Rc3 Dd3 8.Rd5 cxd5 9.b4 c6 10.b5 Rc7 11.b6 La6 12.b7 Tae8 13.b8D h6 14.Dd8 Rc8 15.Dg5 f6 16.La3! fxg5 17.Db1 Tf3 18.Db4 Lf8 19.Df4 gxf4 20.Lc1. Author: Ceriani-Frolkin by Knight and Queen, original Knight and

Queen are captured. White's home-base and only necessary captures. Switchback by white and black Bishop. This is FPG ZZ(SS) 1 & ZZ(QQ)1 & ZW(B,b).

4693. Heinonen h4 Rf6 2.Th3 Re4 3.Tb3 Rxd2 4.Tb6 axb6 5.f5 Ta3 6.f5 Th3 7.f6 Rb3 8.fxg7 f6 9.a4 Kf7 10.Ta3 Ra1 11.Tc3 Ke6 12.Tc6+ dxc6 13.g8T Dd4 14.Tg5 Rd7 15.Ta5 bxa5 16.g4 Rb6 17.g5 Ra8 18.g6 b6 19.g7 La6 20.g8T Lg7 21.Td8 Te8 22.Td5 cxd5. Two Ceriani-Frolkin by rooks. Two original rooks are sacrificed. White has only theme moves. This is FPG ZZ(RR)1 & ZZ(RR) 1.

43. Shakkiolympialaisten laadintakilpailu

Kilpailun ryhmät ja tuomarit:

- A. 2# – Givi Mosiašvili (Georgia)
- B. 3# – Mike Prcic (USA)
- C. monisiirtoiset mattitehtävät – Mihail Marandjuk (Ukraina)
- D. voittolopputehtävät – David Gurgeniđze (Georgia)
- E. tasapelilopputehtävät – David Gurgeniđze (Georgia)
- F. apumatit – Vasyľ Kryžanivskij (Ukraina)
- G. itsematit – Zoran Gavrilovski (Makedonia)
- H. satutehtävät – Petko Petkov (Bulgaria)

Korkeintaan kolme tehtävää yhdeltä laatijalta per ryhmä, yhteistehtävät eivät ole sallittuja. Tehtävät viimeistään 20.9.2018 sähköpostilla: admin@chessstar.com.

Palkintoina mitaleita ja kunniakirjoja.

Summary

Kauko Väisänen, the composer of our cover problem, passed away in March at the age of 84. He composed many lightweight problems with occasional solvers and players in mind, showing economically basic ideas of composition. On the other hand, he managed challenging themes in orthodox mates and complex mathematical chess problems. See pp. 65–66 for a short obituary and a few compositions by Kauko.

On the first pages of this issue we have two awards. On pp. 56–59 you will find Eckart Kummer's award of longer helpmates published in 2015–2016, on pp. 60–64 we have Joose Norri's award of fairies published in 2012–2013. For the latter competition Joose was only recently appointed as a judge. Studying both awards should be both interesting and of educational value. Many thanks to the judges and congratulations to the successful composers!

The spring meeting of our society took place in the beginning of April. The program consisted of familiar elements such as composing, solving, lectures and discussions. A short report is on p. 64. The autumn meeting will most likely take place during the last weekend of October. If you feel the urge to visit Finland and meet our problemists, you are most welcome to time your visit so that you can participate!

Virgil Nestorescu, a Rumanian Grandmaster of composing, passed away on June 21, 2018. He was best known for his studies and we have one example of his large output on p. 66. On the following pages we have nine recently successful Finnish composi-

tions, see pp. 67–69. Thanks to Neal Turner for compiling the material and compliments to the composers on your achievements!

Neal has also selected *A Tough Nut to Crack*, providing difficulties for anyone daring to attempt solving. This time's Nut is by Kenneth Solja, notorious for his long and challenging helpmates. The solvers in the British Championship suffered with this one, what about you?

On pp. 70–78 we have an extensive article by Kari Valtonen, dealing with Albino: definition, early examples, development and applications in self- and helpmates. 33 carefully selected examples are discussed, making for top-class reading. More about the history of the term is provided by Henry Tanner on pp. 78–79.

The originals columns are on pp. 80–91. You are encouraged to send your originals to the editors of the columns! The next issue is due to appear in autumn after the Ohrid WCCC.